

Delårsrapport med prognos 2 2021

Vårdboendenämnden

Beslutad av Vårdboendenämnden, den 23 september 2021

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	8
4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål. .	10
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	11
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	15
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	17
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	22
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	25
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	27
5. Analysunderlag – ekonomi.....	32
5.1 Delårsresultat och prognos – ekonomi.....	32
5.2 Enheternas delårsresultat och prognos	35
5.3 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	39
5.4 Investeringar - inventarier	39
6. Fem år i sammandrag.....	40
7. Begreppsförklaringar.....	41
8. Bilagor.....	43
8.2 Utfall och prognos per enhet	43
8.3 Beläggningsgrad totalt och per enhet	43
8.4 Kostnader hyrsjuksköterska	44
8.5 Ackumulerat resultat intraprenader.....	45
8.6 Korttidssjukfrånvaro antal dagar per anställd	45
8.7 Uppföljning av åtaganden från Programnämnd social välfärd.....	45

1. Förslag till beslut.

Den ekonomiska prognosen för 2021 visar på en negativ budgetavvikelse på -3,8 mnkr (-7,5 mnkr exklusive intraprenaderna). Den negativa ekonomiska effekten av Covid-19 prognostiseras till totalt -10,2 mnkr och beror i huvudsak på kostnader för skyddsutrustning och basal hygienutrustning, högre personalkostnader, kostnader för hyrsjuksköterska samt minskad beläggningsersättning. Prognosen exklusive covid-19 effekt visar på en positiv budgetavvikelse på 6,4 mnkr (-0,2 mnkr exklusive intraprenaderna).

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 är fortsatt svåra att bedöma vilket gör att det finns en osäkerhet i prognosen. Prognosen har lagts utifrån följande förutsättningar:

- Ingen ökad kostnad för korttidsjukfrånvaro från och med september 2021 och framåt.
- Kostnaderna för skyddsutrustning, prognostiseras under hela 2021, att ligga i nivå med motsvarande volym och kostnadsnivå som under januari-augusti 2021.
- Inga extra personalkostnader kopplat till covid-19 har prognostiserats från och med september 2021 och framåt.
- Endast bokförda statsbidrag till och med augusti 2021 har tagits med i prognosen.
- Ingen påverkan på intern beläggningsersättning kopplat till covid-19 från september och framåt.

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till Vårdboendenämnden

1. Vårdboendenämnden fastställer delårsrapport med prognos 2 för 2021.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att aktivt arbeta med åtgärder så att de enheter som riskerar en negativ budgetavvikelse (exklusive covid-19 effekter både vad gäller beläggningsersättning och merkostnader) når en budget i balans.
3. Nämnden anholder hos Programnämnd social välfärd att erhålla ekonomisk ersättning för merkostnader under 2021 kopplat till covid-19 pandemin.
4. Delårsrapporten överlämnas till Programnämnd social välfärd för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Sedan våren 2020 har verksamheten helt eller delvis arbetat med hanteringen av pandemin med fokus på att förhindra och begränsa smittspridningen. Ett år efter pandemin kom till Sverige är vi fortfarande mitt uppe i den även om smittspridningen varierat över tid. I mellandagarna vaccinerades den första personen inom vård- och omsorgsförvaltningen och majoriteten av de boende på kommunens vård- och omsorgsboenden samt inom hemvård och hemsjukvård är färdigvaccinerade.

Under pandemin har en del arbete fått stå tillbaka eller anpassats för att möta de behov som uppstått eller förhålla sig till de riktlinjer som finns. Den pågående pandemin har inneburit att arbetet med kvalitetsutveckling, strukturförändringsprogrammet inom hemvården och rehabiliterande arbetssätt till stor del påverkats och anpassats utifrån det läget som verksamheten befunnit sig i.

Det är i dagsläget omöjligt att säga hur länge pandemin kommer att pågå och hur den i slutändan kommer att påverka verksamheterna inom Vårdboendenämnden, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Prognosen för helåret är en negativ budgetavvikelse på -3,8 mnkr där vård- och omsorgsboende verksamheten prognostiserar -6,3 mnkr och övergripande verksamhet prognostiserar en positiv avvikelse på 2,5 mnkr. Den positiva avvikelsen på övergripande verksamhet beror i huvudsak på att statsbidragen avseende vaccinationer covid-19 prognostiserats på förvaltningsövergripande nivå, men kostnaden återfinns inom vård- och omsorgsboende. Bortsett från effekten av covid-19 är prognosen på helår en positiv budgetavvikelse på 6,4 mnkr.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Pandemins har lett till att flertalet verksamheter har fått ställa om sitt arbete för att tillmötesgå ett förändrat behov eller förändrade nationella riktlinjer och rekommendationer.

Även om pandemin gjort så att vissa planerade aktiviteter fått ställas in eller anpassas är det värt att notera att förvaltningen kan se en del positiva effekter utifrån arbetet med covid -19 så som den goda samverkan med civila samhället, ökad samverkan mellan enheter och verksamheter, men även att vikten av och arbetet med äldres psykiska hälsa lyfts.

Ytterligare ett område som gett positiva effekter är samverkan med regionen som pågått under hela pandemin kring allt från framtagande av riktlinjer till vaccinationsarbete. Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit stort ansvar för att vaccinera äldre personer i Örebro kommun. Totalt har vård och omsorg administrerat 11 722 doser¹. Detta har möjliggjorts tack vare förvaltningens medarbetare och ett gott samarbete med Combud och tekniska förvaltningen.

Pandemin har lett till att samarbetet mellan regionen samt vård och omsorg utvecklats samt förbättras. Några exempel är bland annat Tullhusets covid-avdelning och

¹ Mellan 201227 till 210908

kontinuerlig uppföljning gällande behov om korttidsplats. Ytterligare exempel gäller det pilotprojekt gällande direkt inläggning utan biståndsbeslut på Tullhuset. Beslut om inläggning sker i samverkan mellan läkare från regionen samt sjuksköterska inom hemsjukvården, som tillsammans fattar beslut ifall patient har behov av omvårdnad som omfattar hjälp med till exempel mediciner. Detta istället för att individen läggs in på sjukhus vilket kan ge en försämring av den äldre individens grundtillstånd.

Under pandemin har det i perioder funnits osäkerhet och ibland rädsla inför att flytta in på ett vård- och omsorgsboende utifrån smittorisk. Under pandemin har det periodvis varit få ansökningar vilket har lett till att de var cirka 100 tomma lägenheter. Vid anvisning platser har den sökande i vissa fall tackat nej. I takt med vaccinering för de äldre har behovet förändrats och fler söker idag plats på vård- och omsorgsboende och korttid. Det kan vara så att många personer, trots behov av utökad hjälp, inte sökte hjälpen utifrån rädsla för smitta, vilket nu lett till ett uppdämt behov av både korttidsplatser och boendeplatser. Många kan ha valt att klara sig i hemmet istället för att söka hjälp och nu när samhället öppnat upp mer och äldre blivit vaccinerade ökar då behovet kraftigt. Statistik visar också på en underödlichkeit på vård och omsorgsboende i vår kommun vilket lett till att färre platser har anvisats. Därav finns nu en lång kö² till permanenta platser och ett högt tryck på korttidsplatser.

Pandemin har lett till en ökad risk för konsekvenser av ensamhetsproblematik och påverkan på den psykiska hälsan. Det kan vara för tidigt att ännu se den verkliga påverkan som pandemin haft på folkhälsan utifrån avsaknad av bland annat sociala sammanhang och en upplevelse av ensamhet. Då Socialstyrelsen inte gör en mätning under 2021 på grund av upphandling av ny brukarenkät, kan vi inte se tydlig statistik på hur detta påverkat de enskilda individerna. Vi ser att pandemin lett till en försämrad psykisk samt fysisk hälsa. Verksamheten har genom att använda stimulansmedel kopplat till ensamhet utökat bemanning. Detta för att möjliggöra för fler möten, samtal samt aktiviteter. Under sommaren har även evenemang genomförts utomhus för att bidra till en meningsfull vardag.

Under våren har medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR), palliativa vårdssamordnare samt projektmedarbetare för Rehabiliterande arbetssätt flyttats organisatoriskt till vård och omsorgsförvaltningen, vilket förväntas ge positiva effekter på samarbete som i sin tur ger positiva effekter på kvalitén.

Under året har stora insatser genomförts kopplat till bemanningsplanering men även kompetensutveckling. Förvaltningen kan se att det blivit allt svårare att rekrytera nya medarbetare inom olika yrkeskategorier men främst gällande sjuksköterskor, enhetschefer och omvårdnadspersonal. Detta är ett område som kräver fortsatt arbete.

2.3 Förväntad utveckling

Pandemins effekter kommer synas på hela samhället och i alla kommunens verksamheter. Diskussionerna om det nya normala är påbörjade men riktigt vad det innebär vet vi inte ännu. Det som dock är känt är att verksamheterna gjort kliv framåt i digitaliseringen och att arbetssätten till viss del har förändrats i och med mer digitala möten, hemarbete för de som kan och digitala lösningar för att främja kontakter under pandemin. Det gäller att verksamheterna nu drar nytta av detta och att insatser för att fortsätta arbeta med digitaliseringsfrågor och välfärdstekniska frågor genomförs.

² Se Fem år i sammandrag

Välståndsteknik kan användas som en trygghetsskapande åtgärd för de boende samt förbättra arbetsmiljön för medarbetare.

Samtidigt som verksamheterna måste arbeta med kvalitetshöjande insatser pågår hela tiden arbetet med att säkra grunduppdraget. Den demografiska prognosen för Örebro kommun visar att antalet invånare i pensionsålder 65 år och äldre, beräknas öka med i genomsnitt cirka 460 per år. Antalet äldre invånare 80 år och äldre, beräknas öka kraftigast fram till 2030. Totalt en ökning med hela 57 procent fram till 2030, från dagens 7 100 till 11 300 äldre år 2030.³

Denna prognostiserade ökning förutsätter att det finns en strukturerad planering för att kunna tillgodose behoven av den åldrande befolkningen.

I höst ska flertalet utbildningar starta för förvaltningens både nuvarande och framtida medarbetare men syfte att både kompetenshöja, men även säkerställa framtida kompetensförsörjning. Inom ramen av Äldreomsorgslyftet startar YH-utbildningarna för Specialistundersköterskor inom Demensvård, Palliativ vård och Psykisk ohälsa/Skötare under hösten. Alla medarbetare som söker och kommer in på specialistundersköterskeutbildning kommer att få läsa med bibehållna löneförmåner. 40 nya specialistunderskötersketjänster kommer att inrättas vid varje kursavslut till dess att Vård- och omsorgsförvaltningen har totalt 120 inrättade tjänster. Inom äldreomsorgslyftet har medarbetare som redan har en undersköterskeutbildning möjlighet till kompetensutveckling för att uppnå kompetens som anges i Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor samt Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre (SOF 2011:12).

Vård och omsorgsförvaltningen har behov av specialistutbildade sjuksköterskor inom framförallt Vård av äldre och distriktsjuksköterska, men även inom psykiatri och barn (HSE). Under våren har 12 sjuksköterskor i Vård och omsorg, 7 i hemsjukvården och 5 från vård och omsorgsboende antagits till specialistsjuksköterskeutbildningar där de kommer få studera med bibehållen lön. Flera av sjuksköterskorna studerar på helfart och några läser på halvfart. De påbörjade sin utbildning efter sommaren och de som studerar på helfart beräknas vara klara under senhösten 2022.

Då många medarbetare kommer att vara frånvarande pga. studier enligt ovan kurser kommer det att uppstå ett behov av att ta in nya medarbetare. Vi vet samtidigt att vi går mot en tid då kompetensförsörjningen för vård och omsorgsuppdraget blir allt svårare utifrån nationella prognoser. Därför vill nämnden ta vara på möjligheten med regeringssatsningen och både ersätta de som studerar, men även erbjuda ersättnarna utbildning till vårdbiträde med bibehållna löneförmåner. Även arbetet mot heltider är ett område som förvaltningen behöver fortsätta arbeta med.

Förvaltningens ledningsgrupp har tagit beslut om en bemanningshandbok vilket är ett steg på vägen i arbetet mot heltid som norm. Arbetet med detta behöver genomföras inom befintlig ram och förutsätter utökad samverkan inom förvaltningen och förändrat arbetssätt med schemaläggning och planering.

Det finns skäl att tro att pandemin får konsekvenser för den psykiska hälsan. Social gemenskap och stöd, fysisk aktivitet, goda matvanor och meningsfullhet i vardagen är faktorer som främjar livskvaliteten bland äldre och förebygger fysisk och psykisk

³ Befolkningsprognos för Örebro kommun 2021-2030

ohälsa. Det finns indikationer på att det finns ett uppdämt vårdbehov avseende både psykisk och fysisk hälsa och att det kommer att kräva resurser och insatser framöver.

Ett arbete sker för att minska antalet sökande i kö till permanenta platser och korttidsvård. När Kornellen öppnar i början av nästa år, bedöms trycket minska gällande korttidsvård. I dagsläget finns ett stort behov av plats inom gruppboende med demensinriktning. En omplanering har skett på Kornellen för att möta uppstått behov. 80 procent av platserna kommer ha inriktning mot demensvård. Under 2021 har det funnits ett ökat behov av BPSD-platser vilket lett till ökade resursbehov på aktuella avdelningar.

De arbetssätt som pandemin lett till har på vissa sätt börjat förbereda verksamheten på en omställning mot Nära vård. Nära vård är en överenskommelse mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och staten som innebär att patienten får en god och nära samordnad vård som stärker hälsan. Omställningen sker i samverkan mellan kommun och region och handlar om allt från vidareutbildning av personal till kompetensförsörjning och förändrade arbetssätt. En medicinsk strateg med läkarkompetens kommer anställas under hösten. Syftet är att öka den medicinska kompetensen inom den kommunala hälso- och sjukvården. Funktionen kommer ha ett nära samarbete med MAS och MAR, utveckla samarbetet med regionen samt arbeta med processer inom Nära vård.

På Tullhusets utrednings- och rehabiliteringsplatser finns utmaningar att hantera det snabba flödet från USÖ. Verksamheten behöver hantera snabba förändringar vilket ställer stora krav på flexibilitet och kompetens. Verksamheten har behov av att mer fokuserat arbeta med kvalitetsfrågor och rehabilitering men tilldelade resurser gör det utmanande att finna tiden. Verksamheten behöver också aktivt samverka med Regionen för att skapa goda förutsättningar för bra kvalitet. Tullhuset är en verksamhet som framåt behöver utvecklas ännu mer tillsammans med Regionen kopplat till Nära vård. Det finns idag en stor flexibilitet och vilja till vidare utveckling.

En fortsatt utveckling av en personcentrerad vård och omsorg i linje med nära vård, rehabiliterande arbetssätt, IBIC och att arbetet tar avstamp i vård och omsorgs värdegrund kommer vara fokusområden under året.

Det pågår omfattande utvecklingsarbeten inom vård och omsorg samtidigt som vi fortfarande arbetar under de omständigheter med förändrade arbetssätt som pandemin medfört. Medarbetarna uttrycker en trötthet till följd av pandemin som behöver hanteras kontinuerligt. Återhämtningsbehov kan variera och verksamheter behöver ge möjlighet till återhämtning utformat på olika sätt. Detta tillsammans med de utvecklingsarbeten som pågår kräver ytterligare arbete för att se till medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö inom våra verksamheter. Då vård och omsorg ser en stor utmaning gällande att behålla och rekrytera medarbetare är det av stor vikt att se till befintliga medarbetares välmående. Att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens kommer framåt kräva ett utvecklingsarbete.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	Utvecklad samverkan med civila samhället Anpassat arbete med tillgängliggörande av kulturaktiviteter	Rehabiliterande arbetssätt har inte kommit igång som planerat pga. pandemin. Implementeringen av IBIC har påbörjats men fortsatt arbete krävs under 2021
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	Kompetensutvecklingssatsningar så som Äldreomsorgslyftet och specialistsjuksköterskeutbildning.	Antalet personer i arbetsmarknadsåtgärd bör öka
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Samverkan internt och externt har utvecklats. Avsatta stimulansmedel för att utöka möjligheten inom vård- och omsorgsboende att förebygga den psykiska ohälsan och minska den upplevda ensamheten	Öka kunskapen hos medarbetarna om psykisk hälsa. Behovet är större än antalet utbildningsplatser inom MHFA-utbildning. Behovet kring ensamhetsproblematiken är större än vad verksamheterna kan tillgodose.
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	Kompetensutvecklingssatsningar så som Äldreomsorgslyftet och specialistsjuksköterskeutbildning.	Behovet kring ensamhetsproblematiken är större än vad verksamheterna kan tillgodose Utbildningsskuld som konsekvens av inställda utbildningar.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Ny- och omtag för arbete med hållbar mat och hållbar utveckling.	Arbetet med klimatbelastning har inte prioriterats under pandemin.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	Negativ budgetavvikelse beror på total nivå i sin helhet på effekter av covid-19. Utökat nämndövergripande samarbete. Hög beläggningsgrad. Bemanningshandbok antagen.	Översyn av intern resursfördelningsmodell för att bättre anpassa till behoven. Utmaningar kopplade till framtidens kompetensförsörjning

4. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål.

Vårdboendenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- prognos för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grundhetsuppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Utvecklad samverkan med civila samhället Anpassat arbete med tillgängliggörande av kulturaktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> Rehabiliterande arbetssätt har inte kommit igång som planerat pga. pandemin. Implementeringen av IBIC har påbörjats men fortsatt arbete krävs under 2021

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 210731	Målvärde 2021
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - besvärar ofta av ensamhet	19 %	25%	-- ²	Minska
Antal kultur/aktivitetsombud	129	122	115	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)	63 %	60%	-- ²	Öka
Antal anställda som deltagit i utbildning i mänskliga rättigheter (totalt antal anställda)	36 %	36 %	-- ³	Alla
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – hänsyn till åsikter och önskemål	77 %	84%	-- ²	Öka
Andel anställda som deltagit i IBIC-utbildning ¹	-	-	72%	Alla
Kommentarer till indikatorernas prognos				

¹Ny indikator 2021

² Brukarbedömning har inte genomförts under 2021. Nästkommande brukarbedömning kommer genomföras 2022.

³ Uppgiften har inte inhämtats under pandemin.

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämndens åtagande:

- Nämnden ska skapa förutsättningar för att implementera individens behov i centrum (IBIC) och rehabiliterande arbetssätt enligt plan.

Utvecklingsarbetet gällande IBIC har försvårats och blivit fördröjt på grund av pandemin. En utmaning har varit att teamet kring den enskilde inte kunnat samlas som

normalt. Den individuella vård och omsorgsprocessen är grunden och att arbetet följs upp kontinuerligt. Förändringar gentemot ett digitalt införande har påverkat planen och lett till fördröjning.

En enkät skickades ut under våren till samtliga chefer inom förvaltningen angående implementeringen av IBIC. I denna framkom att vissa enheter har ett större behov av stöd, medan andra har hunnit komma lite längre i processen. De flesta enheter befinner sig någonstans i fas tre av fyra enligt Socialstyrelsens implementeringsprocess. Fas tre innebär att man börjat använda modellen, har stort behov av handledning och systematisk uppföljning från projektet och ledning för motivering och förbättringsarbete. Utifrån detta beslutade förvaltningens styrgrupp för IBIC att göra vissa förändringar i implementeringsprocessen för att ge verksamheten bättre förutsättningar. Med anledning av dessa anpassade förutsättningar förlängas processen något tidsmässigt. Projektet är sedan tidigare planerat för att avslutas 2021-12-31. Utifrån rådande läge kan ytterligare stöd och tid behövas efter årsskiftet och när implementering är slutförd behövs en plan för förvaltning av IBIC.

Visa- och Drivahandledares roll är och kommer att vara viktigt samband med implementeringsprocessen av IBIC. Alla verksamheter har VISA-handledare och dessa ska stötta omvårdspersonalen när stöd önskas. Båda dessa funktioner har fördjupad kunskap inom IBIC. Det finns dock ett behov av att skapa bättre förutsättningar för VISA-handledarnas uppdrag.

IBIC är en förutsättning för införandet av rehabiliterande arbetssätt ska kunna genomföras. Förvaltningens samtliga verksamhetsområden är delaktiga i projektet rehabiliterande arbetssätt.

Pågående eller genomförda aktiviteter inom rehabiliterande arbetssätt.

- Pilottest med fördjupat samarbete mellan arbetsterapeuter och handläggare i utredningsskedet vid ansökningar om bland annat hemtjänst, för att minska behovet av SoL-beslut. Under våren startades också ett test med fördjupat samarbete mellan Hemrehabiliteringens fysioterapeuter och Dagrehabiliteringen, med syfte att förbättra och effektivisera rehabiliteringskedjan.
- Arbete för att förbättra och förenkla samarbete och överlämning mellan arbetsterapeuter i olika verksamhetsområden, som ex. dagverksamhet och hemvård, i syfte att förbättra rehabiliteringen för medborgarna och möjligheten att ta tillvara och behålla förvärvad förmåga.
- Enheter utanför testområdet har kopplats på för pilottestet med fördjupat samarbete mellan handläggare och arbetsterapeuter i utredningsskedet. Ett antal initiativ har nu också tagits av enheter utanför testområdet.

Inför hösten 2021 kommer enheter inom hemvården utanför testområdet också att kopplas på, liksom ytterligare ett par vård- och omsorgsboenden. Syftet är att snabba på och intensifiera utvecklingsarbetet för att få ett mer omfattande och bättre underbyggt underlag inför test- och utvecklingsfasens avslutande.

För ett lyckad breddinförande av rehabiliterande arbetssätt så behöver arbetssättet komma utanför testområdet.

Under hela test- och utvecklingsfasen sker ett samarbete med forskare vid Linköpings universitet. Samarbetet sker i form av interaktiv följeforskning och finansieras av

Vinnova. Forskningsprojektet handlar om hur kommuner arbetar för att införa innovationer och större utvecklingsarbeten ur ett organisatoriskt perspektiv.

Fortlöpande förs en dialog med processledarna för IBIC, rehabiliterandearbetsätt och strukturförändringsprogrammet för att samordna de olika utvecklingsarbetena som är starkt kopplade till varandra.

Samtidigt som detta arbete pågår så pågår även arbetet med att förbereda införandet av nära vård och processledare för nära vård är anställda. Detta arbete kommer att påverka både slutenvård samt primärvård både inom regionen samt inom den kommunala hälso- och sjukvården med fokus på den enskilda individen.

- *Nämnden ska arbeta för att två verksamheter ska HBTQ diplomerars årligen*

Planen är att vård- och omsorgsboendena Ängen och Ölmbrogården ska genomföra HBTQ-diplomering i år men ej kunnat genomföras då upphandling saknats.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Pandemin har påverkat samverkan med civilsamhället på ett negativt sätt då möten ej gått att genomföra. Besök av volontärer har ställts in vilket har bidragit till att det initialt var färre evenemang på boendena inklusive ledsagning och promenader.

För att nämnden i framtiden ska kunna klara av sitt grunduppdrag så behövs en fortsatt utveckling och upparbetad samverkan med det civila samhället. Med utgångspunkt från framför allt förebyggande verksamheter sker fortsatt en värdefull och omfattande samverkan med olika föreningar, organisationer, enskilda volontärer med flera riktat till förvaltningens målgrupper. En samverkan som medför en mångfald och kommer många medborgare och hela förvaltningen till del.

Samverkan med civila samhället har under pandemin och våren fortsatt men till stor del fått nya former och arbetssätt i gemensamt syfte att bland annat förebygga ofrivillig ensamhet som uppkommit. Samverkan har skett med såväl redan etablerade som med nya samarbetspartners. Flera civila aktörer som är samverkansparter har också påverkats av pandemin och har fått anpassa eller pausa sin verksamhet utifrån myndigheternas rekommendationer och lokala råd. Samverkan med vissa civila aktörer har därför minskat vad gäller framför allt deltagande vid de under året mer eller mindre stängda verksamheterna för grupsammankomster samt för besök av volontärer vid vård- och omsorgsboende och även i enskilda hem.

Generellt pågår inom Förebyggande verksamheter en återuppbyggnad av den samverkan som från civila samhällets sida varit vilande under pandemin och då även med enskilda volontärer varav flera har varit i riskgrupp genom framför allt ålder. Antalet enskilda volontärer som varit aktiva är till och med juni 263 personer. De har tillsammans utfört 3 707 insatser till 1 774 mottagare. Vi kan se att det fortsatt under sommaren har gjorts ett stort antal insatser i varav många är kopplade till utomhusaktiviteter. Öppningar finns nu också för att volontärinsatser kan återupptas vid vård- och omsorgsboende.

Rekrytering av nya volontärer sker kontinuerligt för att underlätta matchning utifrån behov och önskemål från seniorer. Ett exempel är den kontakt som nu är etablerad och

planerad med universitetet, Idrott och hälsa, i syfte rekrytera studenter. Målet är att rekrytera en ny grupp volontärer som kan bidra med insatser inom området fysisk aktivitet. Informationstillfällena är planerade när höstterminen startar. Förväntad effekt är att utveckla utbudet av aktiviteter inom ramen för träffpunkter med nya volontärgrupper.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla

Genom förvaltningens handläggare för "Kultur för seniorer" har det vid trygghetsbostäder, vård- och omsorgsboenden samt vid de större träffpunkterna funnits möjlighet till att delta i olika kulturarrangemang som anordnats utomhus. Alltifrån anpassade grupper till kultur under balkongen. Med stöd av statliga medel har det under året som vid föregående år kunnat göras extra satsningar. Ett stort antal arrangemang är också planerade för hösten. För den bredd av arrangemang som kunnat erbjudas har ett samarbete skett med många olika kulturaktörer.

Inom flera verksamheter finns kulturombud/aktivitetsombud som ingår i ett nätverk tillsammans med handläggaren för "Kultur för seniorer", vilka också anordnar aktiviteter. Kulturen har också hittat nya sätt att nå ut när coronaviruset satt stopp för deltagande. Tips och länkar har spridits till dem som har möjlighet till att delta digitalt.

Målsättning och förväntad effekt är att nå de positiva samband som forskningen visar mellan kultur- och fritidsaktiviteter och förbättrad hälsa, livskvalitet och överlevnad. Genom arrangemangen har också möjlighet getts till att vara i ett socialt sammanhang, vilket bedöms ha stor vikt efter en lång period med mer eller mindre isolering.

Inom verksamheterna finns kultur och aktivitetsombud med syfte att arbeta med aktiviteter på boendena. I dagsläget har medarbetarna uppdraget i del av tjänst.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.
- Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.
- Utveckla samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor.
- Kulturkvarteret ska etableras som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska utvecklas, med särskilt fokus på barn och ungdomar.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Kompetensutvecklingsåtgärder så som Äldreomsorgslyftet och specialistsjuksköterskeutbildning. 	<ul style="list-style-type: none"> Antalet personer i arbetsmarknadsåtgärd bör öka

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 210731	Målvärde 2021
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärd*	K 35 M 9 44	K 39 M 12 51	K 44 M 16 60	Öka

Kommentarer till indikatorernas prognos

Antalet personer i arbetsmarknadsåtgärd har sen 2019 ökat.

*Gäller alla som är på någon form av bidrag som underlättar för att vara i sysselsättning, både hel eller del av lön.

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL Måluppfyllelsen i skolan ska öka

Ingår inte i nämndens uppdrag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Under pandemin har verksamheten fått begränsa mottagande av elever och praktikanter i verksamheten för att förhindra och dämpa smittspridning. Praktikanter från vissa prioriterade utbildningar så som till undersköterska, sjuksköterska, socionom och arbetsterapeut har prioriterats.

Valideringar har fortgått under 2021. Vård och omsorg validerar cirka 30 medarbetare årligen. Under våren har 10 medarbetare validerats inom vård- och omsorgsboende.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Ingår inte i nämndens uppdrag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden**

En av de positiva effekterna av pandemin är att det blivit ett fokus på omvårdnadspersonal. Det handlar om kompetensnivån hos omvårdnadspersonalen i verksamheterna men även om kommande rekryteringsbehov och utbildning. Ett led i detta har riksdagens beslut om Äldreomsorgslyftet (se mål 4.4.2) som en del i åtgärds paketet i arbetet med Covid -19, med syftet att öka kompetens och rekrytera fler medarbetare till äldreomsorgen.

En del av Äldreomsorgslyftet vänder sig till medarbetare som kommer från andra branscher samt visstidsanställda och timavlönade i våra verksamheter. Deltagarna studerar och arbetar parallellt under utbildningen. De antagna får en tillsvidareanställning som omfattar heltid.

I samarbete med FUFA har förvaltningen skapat ett utbildningskoncept som går ut på att individer som får stöd inom arbetsmarknadsenheten och har intresse för vård och omsorgsarbete anställs av FUFA, får utbildning till vårdbiträde inom yrkesutbildningscenter, men gör sin verksamhetsförlagda praktik inom vård- och omsorgsverksamheter på 50% av tiden. 18 personer startade under våren 2021 för att avsluta sin utbildning innan årsskiftet. En utvärdering av projektet kommer att göras och vid positivt utfall kommer satsningen fortsätta.

På sikt kommer dessa åtgärder bidra till en ökad kunskapsnivå bland nämndens medarbetare vilket även får positiva effekter på det utförda arbetet.

Mottagandet av personer i arbetsmarknadsåtgärd har minskat under året då endast ett fåtal anvisningar har skett. Tidigare år har verksamheterna tagit emot betydligt fler, men genom förändrat arbetssätt hos arbetskonsulenterna inom Förvaltningen för Arbete, utbildning och försörjning och Arbetsförmedlingen har det minskat.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Örebro kommun ska söka samarbete med etablerade öppna förskolor och aktivt uppmuntra att flera startar i områden där sådan mötesplats saknas.
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa.
- Kvalitén på kommunens arbetsmarknadsinsatser ska stärkas genom ett arbetssätt som bygger på utvärdering, analys och att möta människor där de befinner sig.
- I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst från arbetsmarknaden.
- Verka för breddad kompetensförsörjning genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning på olika kommunala arbetsplatser.
- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.
- Kommunen ska verka för att tillgängliggöra anpassade kortare utbildningar inom till exempel vuxenutbildning och yrkeshögskola som svarar mot näringslivets och det offentliga behov av kompetens.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Samverkan internt och externt har utvecklats. Avsatta stimulansmedel för att utöka möjligheten inom vård- och omsorgsboende att förebygga den psykiska ohälsan och minska den upplevda ensamheten 	<ul style="list-style-type: none"> Öka kunskapen hos medarbetarna om psykisk hälsa. Behovet är större än antalet utbildningsplatser inom MHFA-utbildning. Behovet kring ensamhetsproblematiken är större än vad verksamheterna kan tillgodose.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – trivsamt utomhus	64 %	65%	-- ¹	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet	88 %	88%	-- ¹	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – besväras ofta av ensamhet	19 %	25%	-- ¹	Minska
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel nöjda	81 %	84%	-- ¹	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande	93 %	96%	-- ¹	Öka
Kommentarer till indikatorernas prognos				

¹ Brukarbedömning har inte genomförts under 2021. Nästkommande brukarbedömning kommer genomföras 2022.

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska⁴

Nämndens åtagande:

- Uppföljning och eventuell revidering av nämndens interna resursfördelningsmodell utifrån extra resurser för att öka bemanning och utifrån jämlig vård och omsorg.*

I samband med budget 2021 tog nämnden beslut om att öka bemanningen med 0,02 årsarbetare omvårdnadspersonal per plats. Enheterna inom nämndens område har nyttjat resursförstärkningen på olika sätt utifrån respektive enhets enskilda behov. Av bilaga

⁴ Nämnden har antagit en tidigare formulering av målet som löd "Kvaliteten inom vård och omsorg i Örebro ska vara hög och bemanningen ska öka. Antalet olika personer som besöker varje omsorgstagare inom hemvården ska minska.

8.7.3 Satsning – utökad bemanning beskrivs hur medlen använts. Kopplat till pandemin har förvaltningens arbete med en översyn av den interna resursfördelningsmodellen stannat av, men kommer att återupptas under hösten.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Samverkan har varit ett ledord under året och särskilt med anledning av pandemin. Samverkan har utgått från att upprätthålla en trygg och säker vård med våra kunder i fokus. Samarbetet med Region Örebro län har fördjupats och varit mycket gott under året. Likaså mellan Hemvårdsnämndens och Vårdboendenämndens verksamheter gällande samverkan kring bemanningsresurser för att hitta bästa möjliga lösningar för våra kunder.

Arbete med införande av IBIC har lett till ett ökat samarbete med Myndighetsverksamheten, Förvaltningen för sociala insatser (FSI) samt externa utförare.

Till följd av pandemin ställdes två avdelningar om på Tullhuset för vård av personer med covid-19. Denna omställning gjordes i samarbete med regionen och medarbetare från regionen har även bemannat avdelningen genom t. ex sjukgymnaster och kurator. Ett projekt startades även för direktinläggning från hemmet till HSL-platser på Tullhuset för att ge personer möjlighet till trygg vård utan sjukhusvistelse.

Under året har ett tätt samarbete utvecklats mellan Regionen och Vård och omsorg samt myndighetsverksamheten utifrån behov av korttidsplatser men även permanent plats på vård- och omsorgsboende. Samverkan genomförs med individen i fokus för att hitta bästa möjliga lösning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

Nämndens åtagande:

- *Nämnden ska skapa förutsättningar för att implementera individens behov i centrum (IBIC) och rehabiliterande arbetssätt enligt plan.*

(se målområde 4.1)

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Diskussionen om den försämrade psykiska hälsan har varit central under pandemin och mycket arbete har fokuserat på arbetet med att motverka psykisk ohälsa kopplat till den ensamhet som pandemin bidragit till. Nämndens fokus har legat på att värna om riskgrupperna parallellt med att fortsätta med stödinsatser i en anpassade former. Oro

och ensamhet uttrycker sig på olika sätt och kunskap gällande psykisk ohälsa hos våra medarbetare är av stor vikt.

För att motverka ensamhet arbetar verksamheterna med den individuella vård- och omsorgsprocessen som grund för att undersöka vad personen vill och önskar. Kulturombud och/eller aktivitetscoacher finns i verksamheterna som arbetar med att anordna olika aktiviteter. Detta ger social stimulans och skapar ett mervärde för de äldre. De äldre uttrycker uppskattning och medarbetare kan se att de ger effekt på de äldre. På vårt akademiska boende pågår en ensamhetsstudie som ska kunna ge oss ökad kunskap inom området. Detta sker i samarbete med UFC (Universitetets forskningscenter), Regionen.

Några verksamheter lyfter också arbetet med mat, måltid och nutrition som ett fokusområde som skapat mervärde för de äldre. Ett boende har arbetet strukturerat med förändrad måltidsordning vilket visat ha positiva effekter både fysiskt och psykiskt utifrån den utvärdering som är gjord. Utvärderingen visar tex att personer deltar mer i olika aktiviteter, minskning av läkemedel mot sömnsvårigheter, förbättrad sårhäkning, nöjdhet med måltider, sociala vinster med mera.

Som ett led i detta arbete är MI-utbildning planerad för medarbetarna. En utbildning som är starkt förankrad i forskning, som ett led för att bygga kompetens att hålla i motiverande och stärkande samtal.

Sedan tidigare har flertalet medarbetare inom området genomgått MHFA-utbildning. MHFA-utbildningen fick pausas under halvåret då den inte var möjlig att genomföra utifrån gällande restriktioner då utbildningen kräver fysisk närvaro. För att så långt som möjligt kompensera de ej genomförda utbildningar har till hösten åtta utbildningstillfällen planerats, vilket innebär 128 utbildningsplatser. Förvaltningens behov är större enligt kompetensinventering. Möjlighet att genomföra fler bedöms ej vara möjligt utifrån instruktörresurser, äldreomsorgslyftet och andra pågående utbildningar.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Nämndens åtagande:

- *Personerna inom Vårdboendenämndens verksamheter ska känna sig trygga och upplevelsen av ensamhet ska minska.*

Väl känt är att ensamhet och social isolering har negativ påverkan på hälsan såväl psykiskt som fysiskt och det är en utmaning även sedan tidigare. Känslan av ensamhet kan väcka känslor av övergivenhet och otrygghet, skapa ångest, oro och nedstämdhet. Ur ett folkhälsoperspektiv kan de negativa konsekvenserna av isolering och inaktivitet bli förödande och kan komma att kräva stora resurser framöver.

Under pandemin fanns det initialt besöksrestriktioner på kommunens vård- och omsorgsboenden men som upphörde under hösten 2020. Volontärer har dock fortsatt varit begränsade men under sommaren har arbete genomförts för att kunna genomföra sittsäkra evenemang, bland annat i samarbete med den förebyggande verksamheten.

Den större utmaningen är de individuella aktiviteterna och att fullt ut möta personers önskemål utifrån svårigheter för verksamheten att hitta tid och resurser. Under våren har statliga stimulansmedel använts för att kunna upprätthålla en meningsfull vardag i verksamheterna. På vårt akademiska boende pågår en ensamhetsstudie som ska kunna ge oss ökad kunskap inom området. Detta sker i samarbete med UFC, Regionen. Behov finns av ökad kunskap hos medarbetare för att ha svåra samtal om existentiella frågor. Ett gott exempel är att ett vård- och omsorgsboende som tillsatt ett team för att motverka psykisk ohälsa med stöd av statliga stimulansmedel. Teamets uppdrag handlar inte endast om att förebygga och behandla utifrån behov utan även kompetensutveckla övriga kollegor inom boendet.

Sedan 2020 har det funnits Stimulansmedel kopplat till ensamhet. Verksamheten har kunnat använda medlen till att utöka bemanningen. Detta har bidragit till att hyresgästerna fått en mer händelserik dag och därmed mindre ensamhet. Verksamheterna har erbjudit underhållning i högre utsträckning än tidigare och genomfört fler aktiviteter vilket varit väldigt uppskattat. Den förstärkta bemanningen har också utökat medarbetarnas tid för de små samtalen eller stunderna under dagen som är viktiga för många. Sammantaget har åtgärderna haft en stor positiv effekt för enskilda individer, genom att bryta ensamhet, isolering, utanförskap och främja psykisk hälsa.

Generellt har alla tvingats till att bli mer digitala med olika aktörer såväl internt som externt för att utveckla och vidmakthålla upprättat samarbete och där det har varit möjligt har det även skett med enskilda personer med behov av stöd. Effekten är att ett stort digitalt språng har tagits genom att lära sig att aktivt använda de verktyg som egentligen redan fanns. Förväntad effekt är att efter pandemin kommer det inte vara antingen fysiska eller digitala möten, utan både och. Valet av kanal kommer att göras utifrån mötenas syften.

Att skapa kunskap om digitala möjligheter och därmed en ökad självständighet, kan göra så att ett mervärde ges till för målgrupperna. I samverkan med IT-guiderna har enheten Frivilligt- och hälsofrämjande i Förebyggande området fortsatt erbjudit handledning och supportmöten till seniorer gällande digitala verktyg. IT-guiderna har även utbildat aktivitetssamordnare för att stödja i den digitala utvecklingen.

Från och med 2021 finns två verksamhetsutvecklare inom området välfärdsteknik. Välfärdsteknik kan ge trygghet, självständighet och delaktighet för medborgaren och samtidigt skapa utrymme till omfördelning av resurser inom organisationen.

Att uppnå kvalitativa och ekonomiska vinster genom förändrade arbetssätt där välfärdsteknik involveras ställer stora krav på organisationen. Syftet med verksamhetsutvecklarna är att stötta verksamheter i implementering av välfärdsteknik.

Bland annat har en översyn av vilken välfärdsteknik som finns i verksamheterna och hur den används genomförts samt utvärdering av sensorgolv, GPS-larm, onlinehandling och larm i ordinärt boende.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Ingår inte i nämndens uppdrag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska**

Ett aktivt arbete pågår kontinuerligt med att narkotikapreparat hanteras och förvaras på ett säkert sätt.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet**

Samverkan sker med aktuella aktörer utifrån behov av till exempel korttidsplats när individen inte har något hem.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Bemanningen inom vård- och omsorgsboenden ska öka.
- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.
- Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.
- Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Kompetensutvecklingssatsningar så som Äldreomsorgslyftet och specialistsjuksköterskeutbildning. 	<ul style="list-style-type: none"> Behovet kring ensamhetsproblematiken är större än vad verksamheterna kan tillgodose Utbildningsskuld som konsekvens av inställda utbildningar.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet	88 %	88%	-- ¹	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – besvärar ofta av ensamhet	19 %	25%	-- ¹	Minska
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – maten	73 %	71%	-- ¹	80 %
Kommentarer till indikatorernas prognos				

¹Brukarbedömning har inte genomförts under 2021. Nästkommande brukarbedömning kommer genomföras 2022.

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Ombyggnationen av Askenäs vård- och omsorgsboende har på grund av pandemin blivit framskjuten 6 månader och beräknas påbörjas i december 2021. Ombyggnationen syftar till att modernisera och anpassa boendet till nya arbetssätt och nya behov.

Renoveringen av Vintrosahemmet skulle varit färdigt våren 2021, arbetet har fördröjts och beräknas vara färdigt vid årsskiftet. Det nya vård- och omsorgsboendet Kornellen i Bettorp beräknas tas i drift i januari 2022. Boendet kommer även inhysa hemvård samt LSS-boende. Även Lindhultsgården ska renoveras för att anpassa lokalerna till nuvarande

arbetsätt och standard. Löwenhjelmiska huset kommer påbörja renovering under hösten för ett förstärkt brandskydd. Detta har inneburit att 14 platser har fått tömmas.

Under pandemin har det i perioder funnits osäkerhet och ibland rädsla inför att flytta in på ett vård- och omsorgsboende utifrån smittorisk. Under pandemin har det periodvis varit få ansökningar vilket har lett till att de var cirka 100 tomma lägenheter. Vid anvisning platser har den sökande i vissa fall tackat nej. I takt med vaccinering för de äldre har behovet förändrats och fler söker idag plats på vård- och omsorgsboende och korttid. Det kan vara så att många personer, trots behov av utökad hjälp, inte sökte hjälpen utifrån rädsla för smitta, vilket nu lett till ett uppdämt behov av både korttid och boende. Många kan ha valt att klara sig i hemmet istället för att söka hjälp och nu när samhället öppnat upp mer och äldre blivit vaccinerade ökar då behovet kraftigt. Statistik visar också på en underödlighet på vård och omsorgsboende vilket lett till att färre platser har anvisats. Därav finns nu en lång kö till permanenta platser och ett högt tryck på korttidsplatser.

Nämndens åtagande:

- *Personerna inom Vårdboendenämndens verksamheter ska känna sig trygga och upplevelsen av ensamhet ska minska. (se. målområde 4.3)*

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

För att möta personer i olika behovssituationer som ständigt förändras behöver medarbetare kontinuerlig kompetensutveckling.

Statsbidraget äldreomsorgslyftet som beslutades i maj 2020 är reviderat inför 2021 och förvaltningen har tillsammans med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete, FUFA, tagit fram ett utbildningskoncept för dels anställda, redan utbildade undersköterskor, samt för utbildade vikarier som visat intresse för en anställning inom kommunen.

Bidraget ger möjlighet att rekrytera 46 miljoner till Örebro kommun under 2021 och följande utbildningar erbjuder vi nu medarbetarna att delta i på betald arbetstid totalt ca 280 platser:

- Vårdbiträdeslyftet
- Undersköterskelyftet
- YH-specialistundersköterskeutbildning (inriktning demens, palliativ vård och psykiatri)
- Validering till undersköterska

Alla utbildningar startar under hösten och de som utbildas med de här förmånerna erbjuds en tillsvidareanställning på heltid i enlighet med förvaltningens strategi för heltidsarbete.

Under den pågående pandemin har flera utbildningar inte varit möjliga att genomföra vilket kan medföra att medarbetares förutsättningar att ge den bästa vården och omsorgen minskar. Det är därför viktigt att göra en omstart och i möjligaste mån genomföra utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser för att säkra en god kvalitet på vården och omsorgen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag**

Genom dialog med Region Örebro län ska nämnderna lyfta behov av kollektivtrafik som är anpassade till medarbetarens arbetstider för att främja kollektivt resande till och från arbetsplatsen. Utmaningar finns i dag på flera vård- och omsorgsboenden som finns på landsbygden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor**

Pandemin har begränsat nämndens arbete utifrån målet. Samverkan med vissa civila aktörer har därför minskat samt för besök av volontärer vid vård- och omsorgsboende och även i enskilda hem.

Under sommaren har olika typer av evenemang genomförts utomhus utifrån gällande riktlinjer men med fokus att genomföra aktiviteter på ett smittsäkert sätt. Utomhusaktiviteter såsom utegympa och promenadgrupper, har skapats och genomförts för social gemenskap, frisk luft och fysisk aktivitet.

Öppningar finns nu också för att volontärintsatser kan återupptas vid vård- och omsorgsboende.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Ny- och omtag för arbete med hållbar mat och hållbar utveckling. 	<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med klimatbelastning har inte prioriterats under pandemin.

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 210731	Målvärde 2021
Andel matsvinn	17,3 %	-- ¹	-- ¹	12 %
Andel inköpta ekologiska livsmedel (andel i kr)	58,18 % ²	50,81 %	50,70 %	75 %
Kommentarer till indikatorernas prognos				

¹ Mätningen har uteblivit pga. pandemin.

² Utfall januari-september

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Som en del i att kompetensutveckla förvaltningens chefer har hållbarhetsstrategi deltagit vid ledarforum för att berätta om programmet för hållbarutveckling.

Förvaltningen har påbörjat ett ny- och omtag för hållbar mat och hållbar utveckling har initierats inom förvaltningen under våren. Arbetsgruppen som är förvaltningsövergripande har breddat sitt uppdrag från att tidigare haft fokus på "Klimatsmart mat" till att nu innehålla fler strategiska delar för en hållbar utveckling. Här ingår representanter från samtliga verksamhetsområden samt övergripande funktioner i förvaltningen som dietist och administrativ samordnare samt representanter från Måltidsenheten. Arbetsgruppen har sammanställt och skickat ut 'smarta tips' till enhetschefer kring hållbar utveckling. För konkretisering av förvaltningens mål inväntas en övergripande klimatstrategi. Fortsatt sker uppföljningar av andelen inköp av ekologiska livsmedel inom dagverksamheter och vård- och omsorgsboende. Matsvinnsmätningar har pausats under pandemin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

Ingår inte i nämndens uppdrag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Nämnden arbetar bland annat med fastställd rutin gällande hantering läkemedelsrester.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Ingår inte i nämndens uppdrag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Verksamheten gör mätningar av matsvinn men i samband med sjukdom är det svårt att beräkna åtgången på mat vilket kan komma att ge effekt på mätningarna. Under året har ingen mätning gjorts på grund av pandemin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

Sedan värmeböljan 2018 har nämnden arbetat aktivt med informationsinsatser och rutiner kopplat till värmebölja. Under pandemin och den bitvis varma sommaren krävdes ytterligare åtgärder. Folkhälsomyndigheten kom ut med riktlinjer för värmebölja i kombination med pandemi och utifrån det har verksamheten arbetat med extra åtgärder i form av informationsinsatser och beredskap samt revidering av rutin.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Arbeta med att brett implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.
- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Negativ budgetavvikelse beror på total nivå i sin helhet på effekter av covid-19. Utökad nämndövergripande samarbete. Hög beläggningsgrad. Bemanningshandbok antagen. 	<ul style="list-style-type: none"> Översyn av intern resursfördelningsmodell för att bättre anpassa till behoven. Utmaningar kopplade till framtidens kompetensförsörjning

Prognos för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Ekonomisk ramavvikelse, mnkr	5,7	-17,1 ¹⁾	-3,8 ²⁾	Ekonomi i balans
Kostnad per boendedygn	1 834	1 991 ⁷⁾	1 986 ⁸⁾	Pris 2021
Beläggningsgrad på platser för korttidsvård	107 %	83 %	94 % ³⁾	I nivå med mål i intern ersättningsmodell
Beläggningsgrad för permanenta platser	96 %	98 %	97 % ³⁾	I nivå med mål i intern ersättningsmodell
Andel undersköterskor av omvårdnadspersonal	K 91,0 % M 87,3 % 90,6 %	K 89,4 % M 82,3 % 88,7 %	K 91,2 % ⁴⁾ M 89,5 % 90,6 %	> 90%
Andel heltidsanställda av omvårdnadspersonal	K 29,8 % M 44,2 % 31,3 %	K 32 % M 38,3 % 32,7 %	K 31,5 % ⁴⁾ M 35,8 % 32,0 %	Öka
Andel enheter med HME-värde på minst 78	64 %	66%	-- ⁶⁾	100 %
Sjukfrånvaro i % av arbetstid	K 7,8 % M 4,9 % 7,4 %	K 9,4 % M 5,6 % 8,9 %	K 7,8 % ⁴⁾ M 5,1 % 7,6 %	Minska
Korttidssjukfrånvaro dagar/anställd, dag 1-14	K 8,6 M 8,2 8,8	K 13,4 M 12,6 13,3	K 6,5 ⁴⁾ M 6,3 6,5	< 8
Andel chefer 10-30 medarbetare	58 %	55 %	55 % ⁴⁾	Öka
Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetsätt (totala antalet utförda genderbudgetanalyser) ⁵⁾	0(0)	0(1)	0 (0)	Följemått
Kommentarer till indikatorernas prognos				

¹⁾ Exklusive beräknade effekter av covid-19, 3,3 mnkr.

²⁾ Exklusive beräknade effekter av covid-19, 6,4 mnkr.

³⁾ Mätvärde avser 2021-08-31

⁴⁾ Mätvärde avser 2021-07-31

⁵⁾ 2017 års genderbudgetanalys tittade på anhörigstöd och larm inom hemvård och förebyggande. 2018 års genderbudgetanalys rörde hemvårdens verksamhet och är därmed inte aktuella för Vårdboendenämnden.

⁶⁾ Redovisas i årsberättelse

⁷⁾ Exklusive covid-19 effekter 1 913 kr.

⁸ Exklusive covid-19 effekter 1 964 kr.

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet

Verksamheterna inom Vårdboendenämnden arbetar aktivt med att hålla en budget i balans vilket visar sig i den ekonomiska prognosen. Personalkostnaderna står för cirka 85 % av kostnaderna, så bemanningsplanering är av största vikt för att kunna hålla budget i balans. Under hösten kommer samtliga chefer att erbjudas en utbildning i bemanningsekonomi vilket även är en del i arbetet med heltid som norm.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Under våren har ett samarbete utvecklats mellan regionen, vård- och omsorg samt myndighetsverksamheten gällande korttidsplatser och boendeplatser för att skapa bra förutsättningar för hemgång. Tanken är att det ska leda till en ökad förståelse som kan bygga kvalitet och bättre nyttjande av platser. Detta samarbete behöver fortfarande förbättras med hemvården. Inga effekter har mätts utifrån detta men upplevelsen är att förståelsen har ökat mellan verksamheterna.

Nämndens åtagande:

- *Uppföljning och eventuell revidering av nämndens interna resursfördelningsmodell utifrån extra resurser för att öka bemanning och utifrån jämlik vård och omsorg. (Se kap. 4.3)*

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

Pandemin har lagt grunden för en utveckling av samarbetsformer mellan framförallt Hemvårdsnämnden och Vårdboendenämnden.

Vaccinationsarbetet har under vintern och våren samordnats mellan Vårdboendenämnden, Hemvårdsnämnden och Funktionsstödsnämnden vilket ledde till en effektivisering och förenkling gällande samordningsprocessen samt vaccinationsförordningen. Alla medborgare inom nämnderna som omfattats av fastställd prioriteringsordning har kunnat vaccinerats om önskvärt.

Under pandemin har medarbetare fördelats mellan Hemvårdsnämnden och Vårdboendenämnden utifrån enheternas aktuella behov av resurser vilket bidragit till ett effektivare resursutnyttjande samt upprätthållit patientsäkerheten för den enskilde individen.

Gällande den antigentest-pilot som utfördes under våren skedde ett samarbete mellan Vårdboendenämnden, Hemvårdsnämnden samt Region Örebro län. Arbetet kunde genomföras tack vare att förebyggande verksamheten kunde bidra med resurser vid antigentestning av medarbetare i samband med smitto utbrott på vård- och omsorgsboende och hemvården.

Ett stort nämndövergripande samarbete har skett inom Örebro kommun gällande Centrallagret för basalhygien- och skyddsutrustning som tillhandahållit material till alla nämnders verksamheter utifrån gällande riktlinjer samt behov. Vård och omsorgsförvaltningen har bidragit med stor andel resurser i detta samarbete, både lagerchef, beställarfunktionen, akutlager samt specialkompetens. Det nämndövergripande samarbetet har gjort att material kunnat levereras till centrallagret vilket gjort att medarbetare haft tillgång till utrustning inom kommunens verksamheter. Detta har bidragit till att säkerställa patientsäkerheten samt medarbetares arbetsmiljö.

Sedan första januari tillhör Förvaltningen för sociala insatsers hemsjukvårdshet vård- och omsorgsförvaltningen, vilket lett till stora samordningsvinster mellan nämnderna.

Vidare pågår ett samarbete mellan Hemvårdsnämnden och Vårdboendenämnden gällande samutnyttjande av lokaler. Två hemvårdsenheter planerar inflytt i anslutning till vård och omsorgsboende.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Ingen genusbudgetanalys har genomförts under våren.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämndens åtagande:

- *Säkerställa förvaltningens möjlighet att rekrytera rätt kompetens och upprätthålla kompetensen hos medarbetarna.*
- *Nämnden ska arbeta med bemanningsekonomi och eftersträva heltid som norm genom olika samarbetsformer.*

Förvaltningen har under de senaste åren satt att det varit en omsättning av medarbetare, främst sjuksköterskor, enhetschefer och omvårdnadspersonal. Det går dock inte att fram tillförlitlig statistik för att följa upp detta. Förvaltningen har jobbat med rekryteringsfrågor både innan och under pandemin för att säkra kompetensen och upprätthålla en god arbetsmiljö. Ett utvecklingsområde är att arbeta med kompetensförsörjning på ett långsiktigt plan.

För att öka attraktiviteten som arbetsgivare och för att säkra framtida behov av kompetens vill förvaltningen erbjuda möjlighet till betald vidare utbildning på arbetstid för sjuksköterskor samt omvårdnadspersonal.

Att rekrytera och behålla sjuksköterskor är en stor utmaning som förvaltningen delar med andra vårdgivare. Vård och omsorgsförvaltningen har behov av specialistutbildade

sjuksköterskor inom framförallt Vård av äldre och distriktsjuksköterska, men även inom psykiatri och barn (HSE). Vård och omsorg konkurrerar om arbetskraften med bland annat Region Örebro Län, och där har betald vidareutbildning funnits sedan flera år tillbaka. Att få möjlighet att studera med bibehållen lön på arbetstid är något som flera av vård och omsorgs sjuksköterskor lyft och som cheferna har sett varit nödvändigt för att behålla och rekrytera sjuksköterskor, ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare. Under våren har 12 sjuksköterskor i Vård och omsorg, 7 i hemsjukvården och 5 från vård och omsorgsboende antagits till specialistsjuksköterskeutbildningar där de kommer få studera med bibehållen lön. Flera av sjuksköterskorna studerar på helfart och några läser på halvfart. De påbörjade sin utbildning v 35 och de som studerar på helfart beräknas vara klara under senhösten 2022. Möjligheten till betald vidareutbildning ses som mycket positivt av medarbetare och chefer. Denna möjlighet är också något som påtalas vid rekrytering.

Då det finns ett stort behov av omvårdnadspersonal inom Vård- och omsorgsförvaltningen sker rekrytering kontinuerligt. Vård- och omsorgsverksamheterna har en utmaning att attrahera medarbetare med rätt kompetens och insatser behöver där med göras. Genom satsningen Äldreomsorgslyftet (se 4.4.2) kan förvaltningen erbjuda utbildad omvårdnadspersonal att studera på betald arbetstid. Vidare genom de utbildningar som erbjuds genom äldreomsorgslyftet ges undersköterskor möjlighet att vidareutbilda sig samt genom undersköterskelyftet ges en möjlighet att fylla på och uppdatera sina kunskaper inom yrkesområdet. Då utveckling går mot en reglering av undersköterskeyrket och för att möta de nya kompetenskrav som Socialstyrelsen tagit fram för undersköterskor ses utbildningen som ett första steg för att möta kraven. Detta gör att nämnden nu kan genomföra utbildningsinsatser som ett steg i att säkra kompetensförsörjningen.

Under 2021 har det pågått insatser för att utbilda språkombud i verksamheterna. Alla vård och omsorgsboenden ska ha minst ett utbildat språkombud som tillsammans med enhetschef arbetar för en positiv språkutveckling på jobbet.

Pandemin har påverkat genomförande och utbildningsmöjligheter inom vård och omsorg. Första halvåret har digitala utbildningar genomförts där det varit möjligt. Förflyttningsutbildningar har genomförts enligt plan med anpassningar. Utifrån förändrade restriktioner planeras ett antal utbildningar som kräver fysisk närvaro kunna genomföras under hösten i enlighet med kommunens riktlinje under pandemin.

Under våren genomfördes en riskanalys gällande kvalitetssäkring av kompetens vid inställda eller förändrade utbildningsformer. Flera aktivitetssteg har identifierats där utveckling behövs för att förbättra processen med att kartlägga kompetensbehov och besluta om vilka utbildningssatsningar som ska prioriteras och genomföras. Som en följd av denna kommer en rad åtgärder vidtas under året. Alla aktiviteter räknas inte upp här men för att nämna några handlar det bland annat om att följa upp utbildningar som ställts in, kartlägga utbildningar som inte har digitaliserats och säkerställa verktyg för medarbetare för att möjliggöra digitala utbildningar.

Inom vård och omsorgsförvaltningen pågår ett arbete för att utöka antalet heltidsanställningar. Som en del i heltidsresan har Bemanningshandboken antagits under våren som ett stöd för enhetschefer i deras fortsatta arbete för att öka antalet heltidsanställningar. Utifrån heltidsresan och den enkät som genomförts, har chefer påbörjat arbetet med att höja de medarbetares sysselsättningsgrad som vill arbeta heltid ⁵.

⁵ Enkäten skickades till 1201 deltidsanställda. Av 723 svarande angav 46% att de vill arbeta heltid. Detta skulle innebära en utökning med 56,2 årsarbetare inom förvaltningen (Hemvårdsnämnden 11,2 årsarbetare, Vårdboendenämnden 45 årsarbetare)

Andel heltidsanställda omvårdnadspersonal har ökat under de senaste två åren (se tabell målområde 6). Under hösten kommer samtliga chefer att erbjudas en utbildning i bemanningsekonomi vilket även är en del i arbetet med heltid som norm.

Inriktning/ar som nämnden omhändertagit inom målområdet:

- Verka för mer närproducerade livsmedel via upphandling, i enlighet med klimatstrategin.
- Implementera, förankra och följa upp kommunens nya riktlinjer för personalomställning.
- Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.
- Genom metodutveckling säkra välfärdens kvalitet i tider av demografisk förändring under de kommande åren.
- Utvärdera kommunens krishantering med anledning av Coronapandemin.
- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel.

5. Analysunderlag – ekonomi.

5.1 Delårsresultat och prognos – ekonomi

Vårdboendenämnd totalt	Budget	Utfall	Bud-Utf	Bud-Utf	Budget	Prognos 2	Bud-Prog 2	Bud-Prog 2	Bud-Utf	Bud-Utf
	Jan-aug-21 mnkr	Jan-aug-21 mnkr	Jan-aug-21 mnkr avvikelse	Jan-aug-21 % avvikelse	Helår 2021 mnkr	Helår 2021 tkr	Jan-aug-21 tkr avvikelse	Jan-aug-21 % avvikelse	Jan-aug-20 mnkr avvikelse	Helår 2020 mnkr avvikelse
Vård- och omsorgsboende										
Vobo gemensamt ¹⁾	-15,1	-17,0	-1,9	-13%	-22,6	-22,6	0,0	0%	-3,1	-3,7
Vobo väster ²⁾	1,2	-0,5	-1,7	147%	0,0	-2,2	-2,2		-7,2	-5,3
Vobo sydväst ²⁾	1,4	1,3	-0,1	7%	0,0	-0,6	-0,6		-5,5	0,6
Vobo öster ²⁾	0,6	-3,6	-4,2	655%	0,0	-3,5	-3,5		-12,9	-12,3
Totalt vård- och omsorgsboende	-11,9	-19,8	-7,9	-67%	-22,6	-28,9	-6,3	-28%		
Övergripande verksamhet										
Förvaltningsgemensamt	-2,4	-0,5	2,0	80%	-3,7	-1,5	2,3	61%	-3,9	1,7
Företagshälsovård och friskvård	-2,0	-1,4	0,6	28%	-3,0	-2,8	0,2	7%	1,2	1,3
Totalt övergripande verksamhet	-4,4	-1,9	2,5	57%	-6,7	-4,2	2,5	37%	-2,7	3,0
Politisk verksamhet										
Vårdboendenämnd	-0,6	-0,6	0,0	6%	-0,9	-0,9	0,0	0%	0,1	0,2
Planeringsreserv	-0,8	0,0	0,8	100%	-1,2	-1,2	0,0	0%	0,2	0,4
Totalt politisk verksamhet	-1,4	-0,6	0,8	58%	-2,1	-2,1	0,0	0%	0,4	0,5
Ankomstreg leverantörsfaktorer ³⁾	0,0	-0,3	-0,3		0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Totalt Vårdboendenämnd	-17,7	-22,6	-4,9	-28%	-31,4	-35,2	-3,8	-12%	-31,0	-17,1
Varav intraprenader	1,1	4,8	3,7	338%	0,0	3,7	3,7		0,6	5,5
Totalt Vårdboendenämnd exkl intraprenader	-18,8	-27,5	-8,7	-46%	-31,4	-38,9	-7,5	-24%	-31,6	-22,6
Ingående ackumulerat resultat intraprenader 2021 ⁴⁾										14,0
Ianspråktagande av ack resultat 2021										-0,2
Nya underskott 2021										0,0
Nya överskott 2021										3,9
Utgående ackumulerat resultat intraprenader 2021										17,7
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat intraprenader										-7,5
Årets avvikelse exkl. intraprenader										-7,5
Årets avvikelse intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott 2020)										3,9
Justerad avvikelse inkl intraprenadernas över- underskott som härrör från 2021										-3,6

1) Delvis intäktsfinansiering via intern ersättningsmodell

2) Intäktsfinansiering via intern ersättningsmodell. Budget på helår = 0 tkr.

3) Se även bilaga 8.2 Utfall per enhet där intäkter och kostnader jämförs på enhetsnivå.

4) Leverantörsfaktorer som ligger i flödet men inte är attesterade.

5) Se även bilaga 8.5 Ackumulerat resultat intraprenader

Utfallet till och med augusti visar på en negativ avvikelse mot budget på -4,9 mnkr inklusive intraprenadernas avvikelse och -8,7 mnkr exklusive intraprenadernas avvikelse.

Vårdboendenämnden	UTFALL JANUARI-AUGUSTI 2021				
	mnkr	Budgetavvikelse Jan-aug 2021	Statsbidrag Covid-19	Beräknade mer- kostnader Covid-19	Minskade beläggnings- ersättningar ¹⁾
Vobo gemensamt	-1,9	0,0	0,0	0,0	-1,9
Vobo väster	-1,7	3,9	-5,3	-0,1	-0,2
Vobo sydväst	-0,1	2,9	-4,3	-0,1	1,3
Vobo öster	-4,2	4,8	-8,1	-2,1	1,2
Övrigt	3,0	1,7	0,0	0,0	1,3
Totalt Vårdboendenämnden	-4,9	13,3	-17,7	-2,2	1,8

1) Beräknad minskad beläggningsersättning per enhet under perioden Jan-augusti 2021 med avdrag för beräknade rörliga kostnader till exempel kost, inkontinens- och sårvårdsmaterial.

I utfallet uppgår beräknad ekonomisk effekt av covid-19 till en negativ effekt på -6,7 mnkr, vilket ger en positiv budgetavvikelse exklusive covid-19 effekter på 1,8 mnkr, se tabell.

Prognosen för helåret är en negativ budgetavvikelse på -3,8 mnkr där vård- och omsorgsboende verksamheten prognostiserar -6,3 mnkr och övergripande verksamhet prognostiserar en positiv avvikelse på 2,5 mnkr. Den positiva avvikelsen på övergripande verksamhet beror i huvudsak på statsbidragen kopplade till vaccinering covid-19 prognostiserats på förvaltnings- övergripande nivå, men kostnaden återfinns inom vård- och omsorgsboende. Bortsett från effekten av covid-19 är prognosen på helår en positiv budgetavvikelse på 6,4 mnkr, se tabell.

Vårdboendenämnden	PROGNOS 2 HELÅR 2021				
	mnkr	Budget- avvikelse helår 2021	Statsbidrag Covid-19	Beräknade mer- kostnader Covid-19	Minskad beläggnings- ersättning ¹⁾
Vobo gemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vobo väster	-2,2	3,9	-6,5	-0,1	0,5
Vobo sydväst	-0,6	2,9	-5,1	-0,1	1,7
Vobo öster	-3,5	4,8	-9,6	-2,1	3,4
Övrigt	2,5	1,7	0,0	0,0	0,8
Totalt Vårdboendenämnden	-3,8	13,3	-21,3	-2,2	6,4

1) Beräknad minskad beläggningsersättning per enhet under perioden Jan-augusti 2021 med avdrag för beräknade rörliga kostnader till exempel kost, inkontinens- och sårvårdsmaterial.

Inom Vårdboendenämnden är det sju vård- och omsorgsboenden som bedrivs som intraprenad och totalt sett prognostiserar ett överskott på 3,7 mnkr (6,6 mnkr exklusive covid-19 effekter) för 2021.

De enheter som prognostiserar underskott, exklusive effekter av covid-19, arbetar aktivt med åtgärdsplaner för att reducera underskottet och nå en budget i balans, men på grund av den rådande pandemin har detta arbete till viss del fått stå tillbaka.

Vårdboendenämnden har under 2021 arbetat med att se över vissa inköpsslag i syfte att minska kostnaderna och samtidigt upprätthålla kvalitén, se mer under kapitel 5.1.2 Effektivisering.

Nämndens planeringsreserv⁶ uppgår till 1,2 mnkr och under 2021 är prognosen att hela reserven kommer att nyttjas. Bland annat ska HBTQ-diplomering av två vård- och omsorgsboenden finansieras med reserven och därutöver efter beslut i nämnd.

Vårdboendenämnden har ett tilldelat anslag för inventarieinvesteringar som uppgår till 2,6 mnkr och prognosen är att 2,5 mnkr av anslaget nyttjas under året.

5.1.1 Effekter av coronapandemin

De ekonomiska konsekvenserna av covid-19 är fortsatt svåra att bedöma vilket gör att det finns en osäkerhet i prognosen. Prognosen har lagts utifrån följande förutsättningar:

- Ingen ökad kostnad för korttidsjukfrånvaro från och med september 2021 och framåt.
- Kostnaderna för skyddsutrustning, prognostiseras under hela 2021, att ligga i nivå med motsvarande volym och kostnadsnivå som under januari-augusti 2021.
- Inga extra personalkostnader kopplat till covid-19 har prognostiserats från och med september 2021 och framåt.
- Endast bokförda statsbidrag till och med augusti 2021 har tagits med i prognosen.
- Ingen påverkan på intern beläggningsersättning kopplat till covid-19 från september och framåt.

Vårdboendenämnden Effekter av coronapandemin	PROGNOS HELÅR 2021							Budgetavvikelse helår 2021
	Budgetavvikelse helår 2021	Total effekt covid-19	Varav statsbidrag ¹⁾	Varav personalkostnader ²⁾	Varav skyddsutrustning ²⁾	Varav övriga kostnader ³⁾	Varav strukturell påverkan ⁴⁾	
Vobo gemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vobo väster	-2,2	-2,8	3,9	-2,8	-3,7	-0,1	-0,1	0,5
Vobo sydväst	-0,6	-2,2	2,9	-2,6	-2,4	0,0	-0,1	1,7
Vobo öster	-3,5	-6,9	4,8	-4,0	-4,5	-1,1	-2,1	3,4
Övrigt	2,5	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Totalt	-3,8	-10,2	13,3	-9,4	-10,6	-1,2	-2,2	6,4

1) Endast bokförda statsbidrag till och med augusti 2021 inklusive beräknad ersättning från Ks gällande central lagerhantering, 0,3 mnkr.

2) Inklusive beräknade ökade kostnader för sjukfrånvaro.

3) Huvuddelen är kostnader för hyrsjuksköterska.

4) Beräknad minskad beläggningsersättning per enhet under perioden jan-augusti 2021 med avdrag för beräknade rörliga kostnader till exempel kost, inkontinens- och sårvårdsmaterial.

Av tabellen ovan framgår att den prognostiserade effekten av covid-19 är -10,2 mnkr. Verksamheten har haft högre personalkostnader för korttidsjukfrånvaro och kohortvård⁷. Även screening av hyresgäster och medarbetare samt vaccination av hyresgäster har krävt extra personalresurser. Totalt sett har cirka 3 200 doser vaccin hanterats av sjuksköterskor inom Vårdboendenämnden. Kostnaderna för skyddsutrustning och basal hygienutrustning har varit fortsatt höga både kopplat till högre volym och högre priser. Övriga kostnader avser till största delen inköp av hyrsjuksköterska där merparten avser korttidsvården på Tullhuset. Den strukturella påverkan avser minskad beläggning under de två första tertialen kopplat till pandemin. Beräkningen grundar sig på 380 dygn på permanent plats samt 817 korttidsdygn på covid-avdelningarna på Tullhuset. Från och med mars har det inte varit

⁶ Planeringsreserven är nämndens verktyg för att möjliggöra politiska prioriteringar under året.

⁷ Med kohortvård menas att patienter som exponerats för smitta och patienter med symtom skiljs från de övriga patienterna och vårdas separat med särskild avdelad personal. Kohortvård ska tillämpas hela dygnet för att vara effektivt.

någon påverkan på beläggningsersättningen vad gäller permanenta platser och från och med slutet av juli inte heller på korttidsplatser.

Vårdboendenämnden	Bokförda statsbidrag samt ersättning från Ks covid-19 ack aug 2021
Utfördelat på enhetsnivå	
Högre sjuklönekostnader jan-aug 2021	3,9
Ersättning sjuklön utöver beräknad högre kostnad jan-april 2021	1,5
Ersättning skyddsutrustning jan-april 2021	4,0
Statsbidrag, ansökan Socialstyrelsen december 2020	2,2
Övergripande nivå - ut fördelas under hösten	
Beräknad ersättning från Ks central lagerhantering	0,3
Beräknad ersättning vaccinationer	1,4
Totalt	13,3

Statsbidraget för högre sjuklönekostnader som fördelats ut till enheterna uppgår till 3,9 mnkr och motsvarar högre sjuklönekostnad som nämnden haft jämfört med januari-februari 2020 respektive mars-augusti 2019. Totalt sett uppgår bokförda statsbidrag kopplat till covid-19 till 13,3 mnkr (inklusive ersättning från Ks för central lagerhantering, 0,3 mnkr), se tabell till vänster.

Regeringen har fattat beslut att förlänga kompensationen för sjuklönekostnader som överstiger det normala till och med september 2021.

5.1.2 Effektivisering

"Samtliga nämnder som prognostiserar negativ budgetavvikelse för år 2021 ska vidta åtgärder för att säkra en långsiktig hållbar ekonomi. Hänsyn ska dock tas till årets ekonomiska effekter av den pågående pandemin. Vidtagna åtgärder ska redovisas till Kommunstyrelsen i samband med delårsrapport med prognos 2."

Samtliga enhetschefer har i uppdrag att arbeta med att justera kostnaderna efter tilldelad ersättning. Ersättningen från programnämnd möjliggör inför 2021 en höjning med 0,02 årsarbetare omvårdnadspersonal dag/kväll per plats samt en viss höjning av schablonbeloppen för övriga kostnader vilket gett ett bra utgångsläge för budget i balans.

Med anledning av pandemin har arbetet med effektivisering inte varit högsta prioritet, men många enheter har genomfört åtgärder kopplade till inköp och hantering av sårvårdsmaterial, inkontinensmaterial och livsmedel och de flesta enheter prognostiserar en budget i balans exklusive covid-19 effekter.

Översyn av kostnader avseende inkontinenshjälpmedel

Nedan återfinns exempel på åtgärder:

- Utbildning i syfte att kvalitetssäkra inkontinensvården
- Undersköterskor som är inkontinensombud som samverkar med sjuksköterska och arbetar med individanpassning.
- Byte till billigare produkter utan att försämra kvalitén
- Minska lagerhållningen av inkontinensmaterial.
- Förbättrade beställningsrutiner och utsedda personer som hanterar beställningar.

Kostnaden för inkontinensmaterial följs på enhetsnivå per vårddygnet och kan jämföras med ersättning enligt den interna ersättningsmodellen och med andra enheter. Detta möjliggör ett lärande av varandra för att hitta bra lösningar i hur verksamheten kan arbeta effektivt i syfte att hålla kostnaden nere samtidigt som god kvalitet upprätthålls. I dagsläget har effektiviseringsarbetet avseende inkontinenshjälpmedel inte gett någon påvisbar ekonomisk effekt på övergripande nivå och detta beror troligen på generella prisökningar.

Översyn av kostnader avseende sårvårdsmaterial

Nedan återfinns ett antal åtgärder som genomförts på enhetsnivå:

- Flera verksamheter har genomfört sårvårdsutbildningar samt haft besök av företag som informerat om produkterna.
- Beställningsansvarig sjuksköterska har i uppdrag att jämföra priser samt kvalitet på omlägningsmaterial.

- Komprimerad lagerhållning håller nere kostnader.
- Kontinuerlig diskussion i sjuksköterskegruppen om kostnader och produktval.

I dagsläget finns ingen möjlighet att följa dessa kostnader specifikt i redovisningen.

Översyn av kostnader avseende livsmedel

I syfte att effektivisera har ett antal åtgärder genomförts på enhetsnivå:

- Enheterna har på olika sätt organiserat hur beställningar ska göras. Det kan handla om att respektive avdelning har en budget för inköp av livsmedel eller att enheterna har certifierade inköpare som tar hänsyn till pris och i möjligaste mån väljer ekologiska alternativ.
- Beställa det som behövs och inte lagerhålla
- Översyn av rutiner för omvårdnadsmåltider.
- Att följa säsongens frukt och grönsaker håller kostnaderna nere. Om en produkt är väldigt dyr väljs en annan om möjligt.
- Skafferiavtalet möjliggör mindre inköp och därmed mindre svinn och förbättrad ekonomi.
- Se över så att rätt antal portioner beställs via Måltidsenheten.

Även kostnaden för livsmedel följs per vård dygn och kan jämföras mot tilldelad ersättning enligt den interna ersättningsmodellen och med andra enheter. I dagsläget har effektiviseringsarbetet avseende livsmedel inte gett någon påvisbar ekonomisk effekt på övergripande nivå och detta beror troligen på generella prisökningar.

Kostnader sjuksköterska

Under hösten 2019 införde förvaltningen ett stopp för inköp av hyrsjuksköterska (inköp kan dock ske efter beslut av förvaltningschef). För att hantera inköpsstoppet samt för att skapa en effektiv bemanning av sjuksköterskor arbetar förvaltningen med att se över olika samarbetsformer. Som del i detta var ett utökat gemensamt samarbete för sjuksköterskor under kvällar och helger planerat att träda i kraft under hösten 2020, men detta har på grund av covid-19 blivit framskjutet till 2022. Under januari-augusti 2021 har bokförda kostnader för hyrsjuksköterska ökat med 0,9 mnkr (48 %) jämfört med motsvarande period 2020. En stor del av ökningen är direkt kopplad till pandemin.

Utveckling av välfärdsteknik

Från och med 2021 finns två verksamhetsutvecklare inom området välfärdsteknik inom förvaltningen och dessa finansieras under 2021-2022 via statsbidrag. För att införande av välfärdsteknik ska ge resultat med kvalitativa vinster i form av trygghet, självständighet och delaktighet och samtidigt få en ekonomisk effekthemtagning ställer det stora krav på verksamheten. Ett medel för att nå uppsatta mål är att ändra eller skapa nya arbetssätt som involverar välfärdsteknik. Det är lockande att se själva tekniska innovationen som lösningen i sig men verkligheten är mer komplex. Verksamhetsutvecklarna inom välfärdsteknik arbetar inom alla steg i förändringsarbetet och stöttar de verksamheter som behöver stöd i implementering av välfärdsteknik.

5.2 Enheternas delårsresultat och prognos

I bilaga 8.2 Utfall och prognos per enhet framgår respektive enhets resultat och prognos för helåret.

Beläggningsgraden var totalt sett under januari-augusti 97,0 % (2020, 96,3 %),

permanenta platser 97,4 % (2020, 97,8%) och korttidsplatser 93,8 % (2020, 83,0 %).

Beläggningen har för de flesta enheter inte i någon större utsträckning påverkats av pandemin men för några få enheter har påverkan varit stor och för Tullhuset som under

en tid hade två covid-avdelningar har beläggningen tidvis varit låg på dessa platser. Se även bilaga 8.3 Beläggingsgrad totalt och per enhet.

Korttidsjukfrånvaron mätt i antal dagar per månadsavlönad personal uppgår i juli till 6,5 dagar och har minskat med 1,4 dagar (18 %) per anställd, jämfört med motsvarande period 2020. Jämfört med 2019 har den ökat med 1,3 dagar (25 %) per anställd. Se även bilaga 8.6 Korttidsjukfrånvaro antal dagar per anställd.

I slutet av 2019 införde förvaltningen stopp för hyrsjuksköterska vilket innebär att alla behov ska prövas och beslut om undantag fattas av förvaltningschef. Uppdraget till verksamheten är att i första hand använda befintliga resurser på ett mer effektivt sätt, till exempel genom ökad samverkan. Till och med augusti uppgår bokförd kostnad för hyrsjuksköterska till 2,8 mnkr, att jämföra med 1,9 mnkr för motsvarande period 2020. Kostnadsökningen beror till stor del på att Tullhuset, Klosterbacken och Demenscentrum haft behov kopplat till pandemin samt att Mikaeligården på grund av vakanser haft ett stort behov av hyrsjuksköterska. Se även bilaga 8.4 Kostnader hyrsjuksköterska.

5.2.1 Vobo gemensamt

Vobo gemensamt redovisar för januari-augusti en negativ budgetavvikelse på -1,9 mnkr och detta beror i huvudsak på högre utfördelad beläggingsersättning än den som nämnden erhållit från programnämnd. Den högre utfördelningen är kalkylerad i budgeten då ersättningen från programnämnd höjdes först i april, men i den höjningen ligger helårseffekt för satsningen på utökad bemanning inför 2021. På helår prognostiseras en budget i balans för vobo gemensamt.

5.2.2 Vobo väster

Vobo väster redovisar för januari-augusti ett resultat (intäkter-kostnader) på -0,5 mnkr, att jämföra med samma period föregående år då resultatet uppgick till -5,6 mnkr. Prognostiserat resultat för 2021 är ett negativt resultat på -2,2 mnkr (0,5 mnkr exklusive effekter av covid-19).

I syfte att nå budget i balans arbetar flera enheter med effektiv bemanningsplanering, det vill säga att ställa om bemanningen efter vårdtyngd och tomma lägenheter samtidigt som god arbetsmiljö upprätthålls.

Under januari till augusti har beläggingsgraden varit marginellt påverkad av pandemin, men några enheter har av andra orsaker haft låg beläggning.

Elgströmska prognostiserar ett underskott på -0,9 mnkr (-0,4 mnkr exklusive covid-19 effekter). Flytten av BPSD-platser från Hagagården till Elgströmska har påverkat beläggningen i negativ riktning för båda enheterna. Därutöver har enheten haft låg beläggning under våren.

Mikaeligården prognostiserar ett underskott på -1,0 mnkr (-0,7 mnkr exklusive covid-19 effekter). Mikaeligården har stora behov av hyrsjuksköterska och dessa kostnader är svåra att fullt ut hantera inom tilldelad ersättning.

Rosenlund prognostiserar en budget i balans både med och utan covid-19 effekter.

På Rynningeviken kvarstår i dagsläget endast en hyresgäst som saknar beslut om vård- och omsorgsboende och prognosen för året är en budget i balans.

Trädgårdarna prognostiserar ett underskott på -1,1 mnkr (exklusive covid-19, -0,4 mnkr). Enheten har höga personalkostnader på grund av extra resurser kopplat till hög vårdtyngd. Därutöver är personalkostnader något höga kopplat till att alla anställda erbjuds heltidsarbete, men verksamheten arbetar aktivt med bemanningen i syfte att matcha personalresurser med verksamhetens behov.

Ölmbrogården prognostiserar ett överskott på 0,5 mnkr (0,6 mnkr exklusive covid-19 effekter).

Intraprenaden Demenscentrum prognostiserar ett överskott på 0,2 mnkr (exklusive covid-19, 0,7 mnkr). Enheten har under året haft något låg beläggning, men beräknar trots det en budget i balans.

Intraprenaden Löwenhjelmiska prognostiserar en budget i balans (exklusive covid-19, 0,4 mnkr). Enheten har låg beläggning både i utfall och prognos, men detta är i huvudsak kopplat till intagningsstopp på grund av att enhetens lägenheter under hösten ska få ett förbättrat brandskydd vilket innebär omflyttningar. Enheten får, under intagningsstoppet och ombyggnationstiden, intern ersättning utöver beläggningsersättning från programnämnden.

5.2.3 Vobo sydväst

Vobo sydväst redovisar för januari-augusti ett resultat (intäkter-kostnader) på 1,3 mnkr, att jämföra med samma period föregående år då resultatet uppgick till -4,1 mnkr. Prognostiserat resultat för 2021 är ett negativt resultat på -0,6 mnkr (1,7 mnkr exklusive effekter av covid-19).

Under januari till augusti har beläggningsgraden legat på en hög nivå för huvuddelen av enheterna inom sydväst.

Adolfsbergshemmet prognostiserar ett underskott på -0,4 mnkr (exklusive covid-19, budget i balans). Enheten har under året haft höga övertidskostnader för sjuksköterskor.

Karlsundsgården prognostiserar ett underskott på -1,2 mnkr (exklusive covid-19, -0,8 mnkr) vilket i huvudsak beror på höga personalkostnader där övertidskostnader för sjuksköterskor varit höga under året. Beläggningsersättningen prognostiseras minska kopplat till parboende. Enheten har därutöver fortsatta utmaningar att täcka överkapaciteten som erbjudande om heltid genererar.

Rostahemmet prognostiserar ett överskott på 1,3 mnkr (exklusive covid-19, 1,8 mnkr). Enheten har under året haft både stabil beläggning och stabilitet kring personal.

Vintrosahemmet prognostiserar ett underskott på -0,3 mnkr (exklusive covid-19, -0,1 mnkr). Enheten hade låg beläggning i början av året kopplat till att nio platser åter öppnade upp i februari efter renovering.

Intraprenaderna, Lindhultsgården och Ängen prognostiserar budget i balans och Backagården prognostiserar ett mindre underskott, men nollresultat exklusive covid-19-effekter.

5.2.4 Vobo öster

Vobo öster redovisar för januari-augusti ett resultat (intäkter-kostnader) på -3,6 mnkr, att jämföra med samma period föregående år då resultatet uppgick till -11,7 mnkr.

Prognostiserat resultat för 2021 är ett negativt resultat på -3,5 mnkr (3,4 mnkr exklusive effekter av covid-19).

Under januari till augusti har beläggningsgraden legat på en god nivå för de flesta av enheterna inom öster. Undantaget är Tullhuset där beläggningen under början av året var låg men som från och med juni är åter på en hög nivå.

Askenäs prognostiserar ett underskott på -0,1 mnkr (exklusive covid-19, 0,1 mnkr).

Hagagården prognostiserar ett underskott på -1,1 mnkr (exklusive covid-19, -1,0 mnkr). Hagagården har under året haft en låg beläggning vilket delvis kopplas till omställningen vid flytt av BPSD-platser till Elgströmska.

Jeremiasgården prognostiserar ett överskott på 0,1 mnkr (exklusive covid-19, 0,8 mnkr). Enheten har något lägre beläggningsersättning än budgeterat kopplat till lägre beläggning vad gäller parbo.

Södermalmshemmet prognostiserar ett underskott på -2,2 mnkr (exklusive covid-19, -1,4 mnkr). Enheten har haft något låg beläggning under första tertiet och personalkostnaderna är höga, delvis på grund av extra resursbehov kopplat till hög vårdtyngd.

Tullhuset prognostiserar ett underskott på -3,7 mnkr (exklusive covid-19, 0,1 mnkr). Enhetens ekonomi har stor påverkan av covid-19 då samtliga nio covid-19 platser under våren fanns på enheten. Under april frigjordes ytterligare 6 platser till covid-patienter vilket har inneburit många tomtygn med minskad beläggningsersättning som följd. I dagsläget har enheten inga covid-19 platser. Regionen har bidragit med läkare dagtid och även utökat stöd under helger, sjuksköterska dagtid, en extra fysioterapeut och ökat stöd från kurator.

Intraprenaden Klosterbacken prognostiserar ett överskott på 0,9 mnkr (exklusive covid-19, 1,9 mnkr). Enheten har haft en låg beläggning under januari-februari, men beläggningen har därefter varit hög.

Intraprenaden Skebäcksgården prognostiserar ett överskott på 2,6 mnkr (exklusive covid-19, 2,8 mnkr). Enheten har haft en stabil beläggning under 2021.

5.2.5 Övergripande verksamhet

I övergripande verksamhet ingår kostnader för förvaltningschef och andra förvaltningsövergripande kostnader samt kostnader för företagshälsovård och friskvård.

Förvaltningsgemensamt redovisar för januari-augusti en positiv budgetavvikelse på 2,0 mnkr (exklusive covid-19, 0,3 mnkr). Prognosen på helår är en positiv avvikelse på 2,3 mnkr (exklusive covid-19, 0,6 mnkr). 1,8 mnkr beror på beräknade statsbidrag avseende vaccinationer covid-19 samt ersättning från Ks kopplat till central lagerhantering.

Vad gäller företagshälsovård och friskvård redovisas en positiv budgetavvikelse på 0,6 mnkr för januari-augusti och prognos på helåret är en positiv avvikelse på 0,2 mnkr. Avvikelsen beror i huvudsak på att kostnaderna för företagshälsovård är lägre än budgeterat.

5.2.6 Politisk verksamhet

Vårdboendenämndens verksamhet redovisar en budget i balans både för januari-augusti och i helårsprognosen.

Nämnden planerar att nyttja hela planeringsreserven under året.

5.3 Intäkts- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning, belopp i mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse, Budget- Prognos 2021	Förändring 2020- Prog 2021	Förändring % 2020- Prog 2021
Kostnader						
Personalkostnader	-759,4	-759,5	-759,3	0,2	0,1	0%
Köp från bemanningsföretag	-2,4	-0,8	-2,8	-2,0	-0,4	16%
Kapitalkostnader	-7,6	-7,0	-6,8	0,2	0,8	-10%
Lokalkostnader inkl lokalvård	-7,5	-7,1	-7,0	0,1	0,5	-7%
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial, arbetskläder	-29,9	-20,5	-28,0	-7,5	1,9	-6%
Köp av kost inklusive näringsdryck	-52,7	-55,1	-54,5	0,6	-1,8	3%
Bil- och transportkostnader	-2,8	-2,5	-2,5	0,0	0,4	-13%
Övriga kostnader	-45,4	-35,5	-22,7	12,8	22,8	-50%
Summa kostnader	-907,9	-888,2	-883,7	4,5	24,2	-3%
Intäkter						
Statsbidrag	49,4	3,9	21,5	17,6	-27,9	-56%
Försäljning av verksamhet	786,4	846,4	819,1	-27,4	32,6	4%
Övrigt	23,8	6,4	7,9	1,5	-15,8	-67%
Summa intäkter	859,5	856,8	848,5	-8	-11,1	-1%
Nettokostnad	-48,3	-31,4	-35,2	-3,8	13,1	-27%

Tabellen ovan visar avvikelse i mnkr och i % mellan utfall 2020 och prognos 2021 samt avvikelse i mnkr och i % mellan budget 2021 och prognos 2021. De stora förändringarna mellan åren och mellan budget och prognos 2021 förklaras till största delen av effekter kopplat till covid-19. Orsaken till att personalkostnaderna prognostiseras att vara ungefär lika mellan åren beror på att personalkostnaderna kopplat till covid-19 uppgick till cirka 28 mnkr 2020 och i prognos 2021 uppgår personalkostnader kopplat till covid-19 till 9,4 mnkr. Redovisningstekniska förändringar av interna intäkter och kostnader medför stora förändringar mellan åren vad gäller övriga intäkter och kostnader.

5.4 Investeringar - inventarier

På driftsnämnds nivå hanteras enbart investeringar i inventarier. En investering är förenad med kostnader i form av avskrivning och internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Objekt	Budget 2021	varav från 2020	Utfall jan-augusti 2021	Prognos 2021	Bud-Prog 2021
Totalt investeringar	-2 600	0	-909	-2 498	102
varav Vobo väster	-497		-357	-495	2
varav Vobo sydväst	-960		-419	-860	100
varav Vobo öster	-935		-131	-935	0
varav Vobo gemensamt	-208		0	-208	0

Vårdboendenämnden har en investeringsbudget på 2,6 mnkr och inga investeringsmedel har beviljats överförda från 2020. Totalt genomförda investeringar till och med augusti uppgår till 0,9 mnkr prognosen är att 2,5 mnkr av budgeten kommer att nyttjas under året.

6. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 291	153 367	154 860	156 381	156 277
- antal invånare 65 år och äldre	27 030	27 444	28 008	28 403	29 373
- antal invånare 85 år och äldre	3 624	3 554	3 546	3 507	3 767
Verksamhet					
Antal permanenta platser i vård- och omsorgsboende (inkl. entreprenader)	1 142	1 170	1 210	1 205	1 212
- varav hos kommunala utförare	1 026	1 054	1 092	1 087	1 094
Antal personer i kö till vård- och omsorgsboende	150	93	122	62	140 ¹⁾
Antal platser korttidsvård	118	118	133	142 ²⁾	143
- varav hos kommunal utförare	116	114	133	142	143
Ekonomi					
Ramavvikelse, mnkr	-	-	5,7	-17,1 ³⁾	-3,8 ³⁾
Anställda					
Totalt antal årsarbetare	-	-	1311,6	1342,8	1321,2 ⁴⁾
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader	7	7	7	7	7

1) Avser 2021-08-31.

2) Från och med 2020 ingår möjlighet till överbeläggning i antal platser korttidsvård (12 platser Tullhuset och 3 platser Ölmbrogården) samt 2 gästrum på Skebäcksgården.

3) Ramavvikelse exklusive beräknade effekter av covid-19 uppgår till 0,3 mnkr 2020 och prognos 2021, 6,4 mnkr.

4) Avser 2021-07-31.

7. Begreppsförklaringar

Civila samhället: Finns mellan den offentliga sektorn och det privata näringslivet; föreningar, frivilligorganisationer, familjer och individer som påverkar utifrån egen drivkraft (utan offentlig finansiering).

Dagverksamhet: Samlingsnamn för Dagvård med social inriktning, Dagvård med demensinriktning och Dagrehabilitering.

Egenregi: Den verksamhet som kommunen själv bedriver och är huvudman för, till exempel kommunala skolor och gruppboendestäder.

Gender Budget/genusbudget: En metod för att synliggöra effekterna för kvinnor och män av offentliga budgetar. En analys av ett avgränsat område, som kan leda till förändringar i budgetering av offentliga medel.

Heltidsresan: Heltidsresan är ett utvecklingsprojekt som drivs av SKR och Kommunal mellan 2016–2024 där målet är att heltidsarbete ska bli norm inom välfärdens kvinnodominerade verksamheter.

HME: Hållbart medarbetarengagemang är ett index som består av 9 frågor framtagna av SKR. Frågorna används av en majoritet av landets kommuner. Är en indikator i Örebro kommun.

IBIC: Individens behov i centrum, IBIC, är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt för dig som arbetar med vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning utifrån socialtjänstlagen, SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. IBIC är en vidareutveckling av Äldres behov i centrum, ÄBIC.

Indikatorer: Ett nyckeltal, mätetal eller redovisning, som har ett målvärde utifrån kommunens styrmodell och som regelbundet följs upp.

Intraprenader: En kommunalt avgränsad verksamhet, t.ex. en skola, som bedrivs med särskilda överenskommelser som ger lite friare villkor än i den ordinarie kommunala regin.

MHFA: Står för Mental Health First Aid Training, på svenska Första hjälpen till psykisk hälsa. Det är ett vetenskapligt utvärderat och internationellt första hjälpen-program vid olika psykiska tillstånd.

MI: Motiverande samtal (motivational interviewing, MI) är en samtalsmetod som används i rådgivning och behandling för att underlätta förändringsprocesser.

Närsjukvårdsteamet: Närsjukvårdsteam Örebro är en samfinansierad verksamhet för förstärkt hemsjukvård som drivs gemensamt av Region Örebro län och Örebro kommun. Teamet erbjuder längre sammanhållande perioder av förstärkt hemsjukvård för personer som har kommunal hemsjukvård och ett omfattande vårdbehov där ordinarie hemsjukvård har svårt att räkna till.

LOU: Lagen om offentlig upphandling

LOV: Lagen om valfrihetssystem

Servicegarantier: Utfästelser som kommunen gjort om vilken kvalitetsnivå våra tjänster ska ha. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.

Programplan: Utifrån ÖSB, fastställer programnämnderna programplaner. Den innehåller strategier för hur man ska ta sig mot de gemensamma målen på kort och lång sikt och vilka utvecklings-insatser man prioriterar. Programplanerna innehåller också resursfördelning till driftsnämnderna och antas av respektive programnämnd

Rehabiliterande arbetssätt: Metod som handlar om att stärka eller bibehålla hälsa, funktions- och aktivitetsförmåga. Ett rehabiliterande arbetssätt innebär att man arbetar för det i alla aktiviteter i vardagen, utifrån de mål som medborgaren sätter upp. För att lyckas behöver alla professioner och medborgaren själv arbeta tillsammans. Med ett rehabiliterande arbetssätt vill vi åstadkomma en ökad livskvalitet, bättre stöd till medborgaren och att medborgaren får leva det liv som hen önskar. (Se mer info på orebro.se)

Träffpunkt: Mötesplats för seniorer.

Verksamhetsplan: Utifrån programplanerna och ÖSB fastställer driftsnämnderna för respektive område en verksamhetsplan med budget. Den ska beskriva vad förvaltningen förväntas göra för att förbättra tjänster och service och bidra till de kommunövergripande målen.

Åldras på dina villkor: Strategi för äldreomsorgen i Örebro kommun

ÖSB: Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget för 2021 med plan för 2022-2023. Politiskt styrdokument i Örebro kommun.

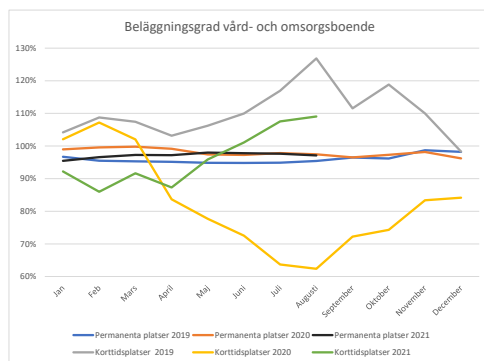
8. Bilagor

8.2 Utfall och prognos per enhet

Vård- och omsorgsboende exklusive Vobo gemensamt	Januari-augusti 2020					Januari-augusti 2021							2020 Helår		2021 Prognos 2 helår	
	Intäkter	Kostnader	Resultat intäkter - kostnader	% av intäkter	tkr avvikelse budget	Intäkter	Kostnader	Resultat intäkter - kostnader	Resultat % av intäkter	Resultat exkl covid-19 effekter	Res exkl covid-19 % av intäkter	tkr avvikelse budget	Resultat	% av intäkter	Prognos 2	Prognos 2 exkl cov-19 effekt
VOBO VÄSTER																
Vobo avd väster	0,7	-0,7	0,1	11%	0,1	0,7	-0,7	0,0	-3%	0,0	-3%	0,0	0,1	7%	0,0	0,0
Vobo väster																
Elgströmska	33,6	-34,4	-0,8	-2%	-1,0	34,6	-35,4	-0,8	-2%	-0,6	-2%	-1,0	-0,2	0%	-0,9	-0,4
Kornellen						0,0	0,0	0,0	0%				0,0		0,0	0,0
Mikaelgården	22,8	-23,6	-0,8	-4%	-1,1	24,2	-25,3	-1,1	-5%	-1,0	-4%	-1,3	-0,8	-2%	-1,0	-0,7
Rosentund	14,9	-15,1	-0,3	-2%	-0,4	15,5	-15,5	0,0	0%	0,1	0%	-0,1	-0,5	-2%	0,0	0,1
Rynningeviken	20,2	-22,3	-2,1	-10%	-2,3	22,6	-22,2	0,5	2%	0,5	2%	0,4	-3,3	-11%	0,1	0,3
Trädgårdarna	37,2	-39,4	-2,2	-6%	-2,5	39,0	-39,6	-0,6	-2%	-0,2	-1%	-0,7	-2,5	-4%	-1,1	-0,4
Ädelgården	0,0	-0,1	-0,1	-100%	-0,1	0,0	0,0	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0,0	0%	0,0	0,0
Ölmbrogården	14,4	-14,3	0,1	1%	0,0	15,4	-14,6	0,8	5%	0,9	6%	0,7	0,3	1%	0,5	0,6
Totalt vobo väster	143,1	-149,3	-6,2	-4%	-7,4	151,3	-152,6	-1,3	-1%	-0,3	0%	-2,0	-7,0	-3%	-2,4	-0,6
Vobo intraprenader väster																
Demenscentrum	26,3	-26,7	-0,4	-2%	-0,7	27,5	-27,0	0,5	2%	0,9	3%	0,3	0,0	0%	0,2	0,7
Löwenhjelm	23,8	-22,8	1,0	4%	0,8	23,0	-22,8	0,3	1%	0,5	2%	0,1	1,6	5%	0,0	0,4
Totalt vobo intraprenader väster	50,1	-49,6	0,5	1%	0,1	50,5	-49,7	0,8	2%	1,4	3%	0,4	1,6	2%	0,2	1,1
Totalt VOBO VÄSTER inkl intr.	194,0	-199,6	-5,6	-3%	-7,2	202,5	-203,1	-0,5	0%	1,0	1%	-1,7	-5,3	-2%	-2,2	0,5
VOBO SYDVÄST																
Vobo avd sydväst	0,7	-0,8	-0,1	-14%	-0,1	0,7	-0,8	-0,1	-14%	-0,1	-18%	-0,1	-0,1		0,0	0,0
Vobo sydväst																
Adolfsergshemmet	30,7	-32,4	-1,7	-5%	-2,0	33,5	-33,9	-0,5	-1%	-0,3	-1%	-0,6	0,0	0%	-0,4	0,0
Karlslundsgården	30,2	-31,5	-1,3	-4%	-1,6	31,3	-32,0	-0,7	-2%	-0,3	-1%	-0,9	-0,6	-1%	-1,2	-0,8
Rostahemmet	41,7	-41,1	0,6	1%	0,2	42,8	-41,5	1,3	3%	1,6	4%	1,0	1,2	2%	1,3	1,8
Vintrosahemmet	11,9	-12,4	-0,5	-4%	-0,6	15,2	-15,2	0,1	1%	0,2	1%	-0,1	-0,7	-4%	-0,3	-0,1
Totalt vobo sydväst	114,5	-117,4	-2,9	-2%	-3,9	122,8	-122,6	0,2	0%	1,2	1%	-0,7	0,0	0%	-0,6	0,9
Vobo intraprenader sydväst																
Backagården	16,1	-16,2	-0,1	-1%	-0,1	16,4	-16,0	0,5	3%	0,6	4%	0,5	0,1	1%	-0,2	0,0
Lindhultsgården	10,7	-10,8	-0,2	-2%	-0,2	11,3	-11,2	0,1	1%	0,3	3%	0,0	0,3	2%	0,0	0,2
Ången	23,3	-24,3	-1,0	-4%	-1,2	24,9	-24,4	0,6	2%	0,8	3%	0,2	0,3	1%	0,3	0,6
Totalt vobo intraprenader sydväst	50,1	-51,3	-1,2	-2%	-1,5	52,7	-51,5	1,2	2%	1,6	3%	0,7	0,7	1%	0,1	0,8
Totalt VOBO SYDVÄST inkl intr.	165,4	-169,5	-4,1	-2%	-5,5	176,2	-175,0	1,3	1%	2,7	2%	-0,1	0,6	0%	-0,6	1,7
VOBO ÖSTER																
Vobo avd öster	0,7	-0,6	0,1	16%	0,1	0,7	-0,7	0,0	3%	0,0	3%	0,0	0,1	11%	0,0	0,0
Vobo öster																
Askenäs	18,6	-20,3	-1,7	-9%	-1,9	15,0	-15,2	-0,2	-1%	0,0	0%	0,0	-2,5	-10%	-0,1	0,1
Hagagården	14,6	-15,8	-1,2	-8%	-1,3	13,2	-14,5	-1,3	-10%	-1,3	-10%	-1,3	-1,2	-5%	-1,1	-1,0
Jeremiasgården	24,5	-24,7	-0,2	-1%	-0,5	26,1	-26,2	-0,1	-1%	0,2	1%	-0,3	0,0	0%	0,1	0,8
Södermalms hemmet	50,4	-52,3	-1,9	-4%	-2,0	52,5	-54,4	-1,8	-3%	-1,3	-2%	-2,0	-1,9	-2%	-2,2	-1,4
Tullhuset	23,6	-32,8	-9,2	-39%	-9,2	29,0	-32,1	-3,1	-11%	0,5	2%	-3,3	-9,9	-26%	-3,7	0,1
Totalt vobo öster	131,7	-145,9	-14,2	-11%	-14,9	135,8	-142,3	-6,5	-5%	-1,9	-1%	-6,8	-15,6	-8%	-6,9	-1,3
Vobo intraprenader öster																
Klosterbacken	26,5	-25,2	1,3	5%	1,1	28,0	-27,4	0,6	2%	1,3	5%	0,5	2,3	6%	0,9	1,9
Skebacksgården	26,0	-24,9	1,1	4%	0,9	28,4	-26,0	2,3	8%	2,4	9%	2,2	0,9	2%	2,6	2,8
Totalt vobo intraprenader öster	52,5	-50,1	2,4	5%	2,0	56,4	-53,5	2,9	5%	3,7	7%	2,6	3,2	4%	3,5	4,7
Totalt VOBO ÖSTER inkl intr.	184,9	-196,6	-11,7	-6%	-12,9	192,9	-196,4	-3,6	-2%	1,8	1%	-4,2	-12,3	-4%	-3,5	3,4
TOTALT VOBO	544,3	-565,6	-21,4	-4%	-25,5	571,6	-574,4	-2,8	0%	5,6	1%	-6,0	-16,9	-2%	-6,3	5,6
Värv intraprenader	152,7	-151,0	1,7	1%	0,6	159,6	-154,8	4,8	3%	6,7	4%	3,7	5,5	2%	3,7	6,6
Totalt VOBO exkl intraprenader	391,5	-414,6	-23,1	-6%	-26,1	412,0	-419,7	-7,7	-2%	-1,1	0%	-9,7	-22,4	-4%	-10,0	-1,0

1) Rynningeviken och Ädelgårdens resultat för 2019 ska ses tillsammans då kostnader tillhörande Rynningeviken återfinns även på Ädelgården.
Sammanlagt resultat för båda enheterna uppgår till 362 tkr under 2019.

8.3 Beläggningsgrad totalt och per enhet

Vård- och omsorgsboende Beläggning jan-aug 2021	Permanent platser ¹⁾								Korttidsplatser ²⁾							2021	2020	2021 jmf 2020	2021	2021	2020	
	Vård- boende	Äldre psykiatri	Todes- språk	Grupp- boende	Vårdh- demens	Special- demens	Yngre demens	Totalt perm. platser	Korttid somatic	Korttid demens	Växelvård	Palliativa Trygghets pl.	Korttid rehab	Utredn avanc. ³⁾	Totalt korttids- platser	Totalt perm. + korttid	Totalt perm. + korttid	Förändr %	Resultat ack aug mnr	Prognos 2 mnr	Resultat helår mnr	
Vobo väster																						
Eigströmska				101%		13%		94%	8%						128%	99%	97%	2%	-0,8	-0,9	-0,2	
Mikaeligården	88%			97%	94%		93%	149%		51%					67%	89%	86%	3%	-1,1	-1,0	-0,8	
Rosenlund	88%			97%	113%		99%								99%	98%	1%	0,0	0,0	-0,3		
Rynningeviken	94%						94%								94%	84%		0,5	0,1	-3,3		
Frågårdarna	100%			100%	99%		100%								100%	97%	3%	-0,6	-1,1	-2,5		
Ölmrogrården				96%	99%		98%	31%						118%	107%	101%	6%	0,8	0,5	0,3		
Vobo intraprenader väster																						
Demenscentrum						89%	80%	87%		166%	40%				103%	92%	90%	2%	0,5	0,2	0,0	
Löwenhjelmiska	82%			93%				87%							87%	96%	-9%	0,3	0,0	1,6		
Vobo sydväst																						
Adolfsbergshemmet	99%	75%		96%			98%								98%	98%	0%	-0,5	-0,4	0,0		
Karlstundsgården	134%		101%	95%	16%		101%								101%	102%	-1%	-0,7	-1,2	-0,6		
Rostahemmet	101%			87%	147%		100%								100%	100%	0%	1,3	1,3	1,2		
Vintrosahemmet	95%			93%	64%		90%								90%	93%	-3%	0,1	-0,3	-0,7		
Vobo intraprenader sydväst																						
Bäcksgården	111%			106%	99%		106%								106%	105%	1%	0,3	-0,2	0,1		
Lindhultsgården				99%	99%		99%								99%	96%	3%	0,1	0,0	0,3		
Ången	98%			113%	56%		99%								99%	96%	2%	0,6	0,3	0,3		
Vobo öster																						
Åskväs	96%				90%		106%	2%							80%	97%	115%	-14%	-0,1	-0,1	-2,5	
Hasagården	82%			83%	48%		86%			11%					69%	84%	93%	-10%	-3,3	-3,1	-1,4	
Jeremiasgården	101%			89%	87%		97%								97%	97%	0%	-0,1	0,1	0,0		
Södermalshemmet	89%			98%	120%		98%								98%	98%	1%	-1,8	-2,2	-1,9		
Tullhuset								88%	61%			169%	6%	98%	98%	83%	18%	-3,1	-3,7	-9,9		
Vobo intraprenader öster																						
Klosterbacken	97%			101%	95%		97%								97%	100%	-2%	0,6	0,9	2,3		
Skebäcksgården	110%						110%	137%		34%	15%			54%	96%	94%	2%	2,3	2,6	0,9		
Totalt	99%	75%	101%	98%	96%	77%	80%	97,4%	58%	296%	39%	15%	169%	6%	93,8%	97,0%	96,3%	0,8%	-2,7	-6,3	-17,1	

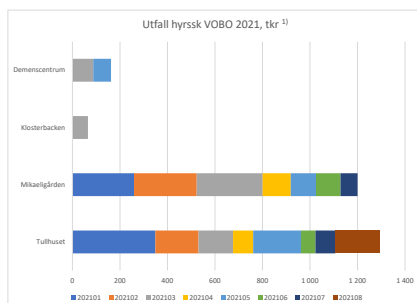
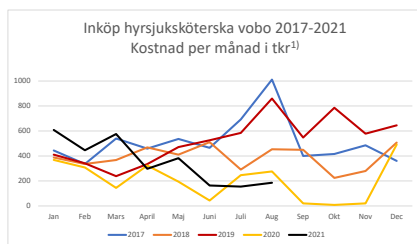
1) I de fall ett vobo som inte har budgeterade korttidsplatser haft korttidsplats på permanent plats under året har detta räknats in i Totalt beläggning för permanenta platser. De boenden som delvis under året nyttjat permanenta platser som korttidsplatser är Adolfsbergshemmet, Löwenhjelmiska, Rosenlund, Rynningeviken och Vintrosahemmet. Beläggningen på permanenta platser kan överstiga 100% på grund av att parbo inte ligger med i platsbudgeten.

2) Tullhuset och Ölmrogrården har möjlighet att belägga korttidsplatserna med 10 respektive 3 överbeläggningar utöver platsbudgeten vilket gör att beläggningen kan överstiga 100%. På Skebäcksgården finns två gästningsplatser, men beläggning av dessa är inte med i sammanställningen ovan.

I de fall permanenta platser nyttjas som korttidsplatser på vobo som har korttidsplatser i sin platsbudget kan beläggningen överstiga 100%.

3) Utredning avancerad avser de 5 platser på Tullhuset som ingår i ett pilotprojekt vad gäller plats med HSL-beslut. Projektet bedrivs tillsammans med Region Örebro Län.

8.4 Kostnader hyrsjuksköterska

1) Uppgifterna är hämtade ur ekonomisystemet vilket innebär att kostnaden för hyrsjuksköterska bokförs i den period som fakturan slutattesteras vilket kan avvika från den period som arbetet utförts i.

I november 2019 införde förvaltningen stopp för hyrsjuksköterska vilket innebär att alla behov ska prövas och beslut om undantag fattas av förvaltningschef. Uppdraget till verksamheten är att i första hand använda befintliga resurser på ett mer effektivt sätt, till exempel genom ökad samverkan. Under 2020 minskade kostnaderna men under januari-augusti 2021 har kostnaden ökat. Drygt 40 % av årets kostnader är direkt kopplade till covid-19 (Tullhuset, Klosterbacken och Demenscentrum) och resterande del beror på att Mikaeligården haft stora behov av inhyrd sjuksköterska samt behov på Tullhuset under sommaren.

I dagsläget, med anledning av covid-19 samt svårigheter att rekrytera, är det svårt att veta hur stort behovet av hyrsjuksköterska kommer att vara framgent. I diagrammet ovan

visas enbart bokförda kostnader vilket innebär att det till viss del saknas kostnader för inhyrd personal under augusti.

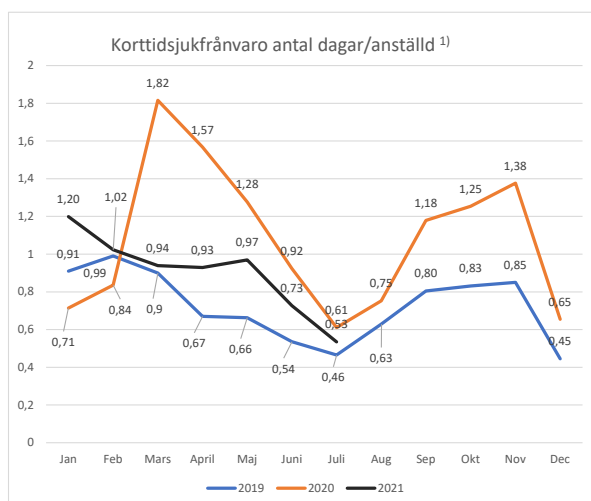
Från och med 1 december till 30 april beslutade förvaltningen om högre ersättning vid extrapass för sjuksköterskor i syfte att säkra bemanningen under pandemin vilket har ökat nämndens kostnader med 0,4 mnkr under januari-maj. Dessa kostnader räknas som en merkostnad kopplat till covid-19.

8.5 Ackumulerat resultat intraprenader

Intraprenader	Ack resultat	Bokfört resultat	Beräknade ekonomiska effekter covid-19	Justerat resultat exkl effekter av covid-19	Ack resultat exkl effekter av covid-19 innan kontroll 7 %-regeln	Budgeterad beläggningsersättning	7 % av budgeterad beläggningsersättning	Ack resultat efter justering covid-19 och med hänsyn tagen till 7 %-regeln	
	tkr	IB 2020	2020	2020	UB 2020	2020	2020	Beslut UB 2021	
Demenscentrum (avd väster)	847		-40	-767	728	1 574	37 448	2 621	1 575
Lövenhjelmska (avd väster)	2 367		1 649	-756	2 405	4 772	35 464	2 482	2 483
Backagården (avd sydväst)	1 606		148	56	93	1 699	24 049	1 683	1 683
Ången (avd sydväst)	958		346	-533	878	1 836	34 216	2 395	1 836
Lindhultsgården (avd sydväst)	1 060		252	-190	441	1 501	15 966	1 118	1 118
Skebäcksgården (avd öster)	2 126		871	186	685	2 811	38 578	2 700	2 701
Klosterbacken (avd öster)	1 270		2 289	149	2 140	3 410	37 504	2 625	2 625
Totalt	10 235		5 515	-1 855	7 369	17 604			14 020

Då budgeten för intäktsfinansierade verksamheter är 0 kr prövas ackumulerat överfört resultat mot utfall intäkter.

8.6 Korttidssjukfrånvaro antal dagar per anställd

1) Statistik visar sjukfrånvaro för månadsavlönad personal.

8.7 Uppföljning av åtaganden från Programnämnd social välfärd

För att öka budgetföljsamheten inom programområdet riktade programnämnden i Programplan med budget 2021 ett antal åtaganden till driftsnämnderna som följs upp i Delårsrapport 1 och 2 och Årsberättelse. Det fortsatta arbetet med budget i balans utgår från exklusive covid-19 effekter inom programområdet.

8.7.1 Effektiviseringskrav

- Anpassa den intäktsfinansierade verksamheten till aktuell ersättningsnivå från Programnämnden

Samtliga vård- och omsorgsboenden inom nämndens område finansieras via beläggningsersättning och till viss del med fast ersättning för nattbemanning och vissa typer av korttidsplatser. Detta innebär att större delen av arbetet med effektiviseringsåtgärder hanteras på enhetsnivå och samtliga enhetschefer har i uppdrag att arbeta med

att justera kostnaderna efter tilldelad ersättning. Under både förra året och i år har pandemin påverkat nämndens verksamheter och detta har till viss del även påverkat arbetet med effektivisering.

Prognosen för helår 2021 (exklusive effekter av covid-19) visar på en positiv budgetavvikelse på 6,4 mnkr vilket motsvarar 0,8 % av prognostiserade intäkter. Exklusive intraprenaderna visar prognosen (exklusive effekter av covid-19) på en negativ budgetavvikelse på -0,2 mnkr. På helhetsnivå och exklusive covid-19 effekter prognostiserar således nämndens verksamhet i princip en budget i balans om avvikelsen sätts i relation till prognostiserade intäkter.

I kapitel 5.1.2 finns information om de åtgärder som samtliga verksamheter har i uppdrag att arbeta med under 2021. Därutöver pågår arbete på enhetsnivå för de verksamheter som i dagsläget inte har budget i balans av olika skäl.

8.7.2 Förslag på ambitionsförändringar i syfte att nå budget i balans

- Om beslut angående ambitionsförändringar krävs ska detta omedelbart lyftas till Programnämnden.

Vård- och omsorgsboende verksamheten har över åren effektiviserat verksamheten och nämndens bild är att ambitionsnivån kopplat till nuvarande ekonomiska resurstilldelning är på en sådan nivå att ytterligare ambitionsförändringar inte är möjliga.

I syfte att möjliggöra omfördelning av resurser skulle införande av trygghetsskapande tekniklösningar (till exempel tillsyn via länk) möjliggöra en ökad trygghet och ostörd nattsömn för de boende, effektivisering alternativt omfördelning av resurser natttid och en mer kvalitativ vård under dagtid eftersom tid frigörs.

Nämndens ambition är att det pågående arbetet med att nå heltid som norm ska leda till att timavlönade i högre grad ersätts med tillsvidareanställd personal. Detta skapar goda förutsättningar för kontinuitet gentemot de som bor på vård- och omsorgsboende och en trygg arbetsmiljö för medarbetarna.

8.7.3 Satsning – utökad bemanning

I Programplan med budget 2021 beslutades om utökad budget från det riktade statsbidraget till vård- och omsorg. Programnämnden ökade budgeten för Köp av vård- och omsorgsboenden där Vårdboendenämnden erhåller ersättning från programnämnden utifrån faktisk beläggning.

Den ökade ersättningen som återfinns i beläggningsersättningen från programnämnden har internt fördelats genom att utöka antal årsarbetare med 0,02 årsarbetare per plats i Vårdboendenämndens interna ersättningsmodell vilket i budgetkalkylen motsvarar cirka 24 årsarbetare. Detta innebär att dygnersättningen för samtliga inriktningar höjts och respektive enhet har fått i uppdrag att nyttja dessa medel till att utöka bemanningen av omvårdnadspersonal.

Det är i dagsläget för tidigt att utvärdera vilken effekt detta fått för verksamheten, men nämndens enheter har nyttjat den ökade ersättningen utifrån den egna enhetens behov och förutsättningar. Budgetbeslutet om extra resurser för utökad bemanning kom innan beslutet om fördelning av 2021 års stimulansmedel för att motverka ensamheten och öka kvalitén i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom vilket innebär att medlen till viss del har nyttjats i samma syfte.

Nämndens enheter har nyttjat den utökade ersättningen på olika sätt, bland annat till att förstärka resurser på BPSD-inriktning, utöka grundbemanningen i syfte att nå bättre arbetsmiljö och möjliggöra ökad tillgänglighet och trygghet för de boende, möjliggöra fler planerade aktiviteter och minska upplevd ensamhet för de boende, tillsättning av extra resurser vid behov, utökad bemanning på kvällspass samt utökad nattbemanning. Medlen har därutöver gjort det möjligt att fler personal gått upp till heltid och en enhet har nyttjat ersättningen till en resurs som arbetar med kök, tvätt och städ vilket ger personalen ökad tid att arbeta med grunduppdraget.